

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Організація та методика аналізу фінансових результатів діяльності суб'єкта господарювання

Студента 2 курсу, 12м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Фінансова
аналітика»

Федорова Ігоря
Олександровича

Науковий керівник
к.е.н., доцент

Барабаш Наталія
Степанівна

Гарант освітньої програми
д.е.н, професор

Гордополов Володимир
Юрійович

Київ 2020

Зміст

Вступ	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання	5
1.1. Економічна характеристика фінансових результатів суб'єкта господарювання	5
1.2. Фінансовий аналіз в системі управління фінансовими результатами суб'єкта господарювання	8
Висновки за розділом 1	15
РОЗДІЛ 2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання	17
2.1. Характеристика інформаційного забезпечення аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання	17
2.2. Організаційно – інформаційна модель аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання	22
Висновки за розділом 2	26
РОЗДІЛ 3. Аналіз фінансових результатів суб'єкта господарювання в умовах використання сучасних інформаційних технологій	27
3.1. Організаційно – економічна характеристика досліджуваного підприємства	27
3.2. Аналіз формування і використання фінансового результату суб'єкта господарювання	31
3.3. Методика факторного аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання	41
3.4. Аналіз рентабельності суб'єкта господарювання	50
Висновки за розділом 3	54
Висновки і пропозиції	56
Список використаних джерел	63
Додатки	71

Вступ

Фінансовий результат будь-якого підприємства є найважливішим показником, який характеризує ефективність його діяльності та можливість його подальшого розвитку, що дає змогу оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища. Величина фінансового результату створює запас фінансової стійкості. В сучасний період розвитку національної економіки та наявності великої кількості саме збиткових торгових підприємств формування та аналіз фінансового результату діяльності, зниження витрат та збільшення доходів, й збільшення прибутку, набуває особливої актуальності. Так, необхідність і значення аналізу фінансових результатів полягає в тому, що прибуток відображає кінцевий результат діяльності підприємства та є джерелом розширення діяльності, формування державного і місцевого бюджетів. Першочерговим завданням аналізу фінансових результатів є оцінювання їх складу, динаміки та структури та факторів, які впливають на їх формування.

Період трансформаційних процесів в економіці України супроводжується невизначеним станом національної валюти, складними умовами національного ринку на фоні політичних та економічних негараздів, що значною мірою ускладнює формування стабільного ринку та розвитку підприємств.

Одержання прибутку є основною ціллю підприємницької діяльності, тому одним із ключових показників в фінансовому аналізі діяльності підприємства є саме прибуток, оскільки за ним оцінюється ступінь досягнення кінцевої мети діяльності підприємства. Згідно Господарського кодексу України одержання прибутку визначено головною метою діяльності господарюючих суб'єктів.

Вагомий внесок у розробку теоретичних та методичних засад оцінки фінансових результатів вітчизняних підприємств здійснили вчені-економісти І. О. Бланк, Б. Є. Грабовецький, Г. О. Крамаренко, Є. В. Мних, К. О. Назарова, Н.С. Барабаш, В. Ю. Гордополов, Г. В. Блакита, П. Я. Попович, І. Ф.

Прокопенко, Г. Г. Кірейцев, Л. А. Лахтіонова, М. Г. Чумаченко, М. Д. Білик, Ю. С. Цал-Цалко й ін. Питання, пов'язані з фінансовими результатами як аналітичною категорією, піднімалися в дисертаційних дослідженнях українських науковців І. В. Головка, М. І. Гордієнко, Я. В. Лебедзевич, С. О. Кучеркова, І. І. Мельничук, М. Є. Скрипник, І. М. Динько, Т. Р. Фецович та ін.

Метою дослідження є розробка напрямів удосконалення аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання.

Об'єктом дослідження є процес аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання.

Предмет дослідження – методичні, організаційні та практичні аспекти аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання.

Інформаційною базою наукового дослідження слугують законодавчі й нормативні документи з питань бухгалтерського обліку та аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з цих питань, періодичні видання з питань економіки, бухгалтерського обліку й аналізу. Дослідження проводяться на основі матеріалів ТОВ «Недекс».

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці рекомендацій з удосконалення організації та методики економічного аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання. Основні теоретичні та прикладні розробки впроваджено у практичну діяльність ТОВ «Недекс».

Результати дослідження знайшли відображення у науковій статті «Аналіз рентабельності підприємства», опублікованій в збірнику наукових статей студентів, які здобувають освітній ступінь магістра за спеціальністю «Облік і оподаткування» освітньо – професійної програми «Фінансовий контроль та аудит» денної та заочної форми навчання «Фінансовий аналіз та аудит».

РОЗДІЛ 1

Теоретичні основи аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання

1.1. Економічна характеристика фінансових результатів суб'єкта господарювання

В сучасних умовах економічного розвитку суб'єктів господарювання питання фінансових результатів вважається одним із ключових при здійсненні господарської діяльності, оскільки фінансовий результат є основним підсумковим показником діяльності. Фінансові результати характеризують майже всі аспекти діяльності підприємства: продуктивність праці, ступінь використання основних засобів, трудових, матеріальних і грошових ресурсів, собівартість реалізованої продукції, її якість, обсяг та ціни реалізації продукції, тощо [4].

Розуміння сутності фінансового результату діяльності підприємств та прийняття ефективних управлінських рішень щодо подальшого їх розвитку – головна передумова підвищення ефективності діяльності підприємств.

Функціонування будь-якого підприємства, незалежно від видів його діяльності і форм власності, в умовах становлення ринкових відносин визначається його здатністю створювати необхідну і достатню величину доходу або прибутку. Тому аналіз прибутку займає провідне місце в системі фінансового аналізу, оскільки за ним оцінюється ступінь досягнення кінцевої мети діяльності підприємства. Господарським кодексом України отримання прибутку визначено головною метою діяльності господарюючих суб'єктів [1].

Прибуток як економічна категорія відображає кінцеву грошову оцінку господарської діяльності і є найважливішим показником фінансових результатів підприємницьких структур. В сучасних умовах не слід віддавати перевагу одному поясненню прибутку, а необхідно розглядати різні ситуації походження прибутку, які взаємно не виключають, а доповнюють одна одну. Прибуток є узагальнюючим показником господарської діяльності

підприємства і характеризує економічну ефективність господарювання [2, с.86].

Скалюк Р.В. [3] стверджує, що в практичній діяльності бухгалтерів та економістів часто спостерігається ототожнення поняття фінансового результату та прибутку підприємств. Така проблема є менш значною, коли під поняттям фінансового результату розуміють прибуток за умов прибуткового ведення господарської діяльності суб'єкта господарювання. Проте, коли поняття прибуток вважають ширшим за своїм змістом, ніж категорію фінансових результатів – такі факти викликають сумніви на предмет їх достовірності та відповідності науковим теоріям та методичним положенням бухгалтерського обліку.

Категорія фінансового результату є ширшим поняттям порівняно з категорією прибутку, оскільки, показник прибутку є однією із двох форм (прибуток чи збиток) відображення фінансового результату господарської діяльності підприємства. Фінансовий результат характеризує якісні та кількісні показники результативності господарської діяльності підприємства, а прибуток - позитивне (додатне) значення фінансового результату, що свідчить про високу результативність господарської діяльності та ефективне використання капіталу. Від'ємне значення фінансового результату відображається у показнику збитку, який свідчить про низький рівень або відсутність результативності господарської діяльності, неефективне управління ресурсним, виробничим та економічним потенціалами підприємства, невміле використання наявного капіталу, низьку якість роботи менеджменту підприємства тощо. Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» У звіті про фінансові результати розкривається інформація про доходи, витрати, прибутки і збитки, інший сукупний дохід та сукупний дохід підприємства за звітний період [5]. Тобто фінансовий результат розраховують, як різницю доходів та витрат усіх видів діяльності підприємства, зменшену на суму нарахованих податків на прибуток.

Вивчення нормативно-правової бази України, дає змогу зазначити, що в законодавстві не розглядається сутність саме поняття «фінансовий результат». Зокрема, в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» обґрунтовано лише сутність дефініцій «прибуток» та «збиток», що призводить до труднощів у визначенні сутності, ролі та значення фінансового результату [4].

У ході дослідження проведено аналіз наукової та довідкової літератури в розрізі даного питання з метою виявлення особливостей сутності досліджуваного поняття та визначення його місця в системі фінансового аналізу. В результаті аналізу виявлено, що між фахівцями у галузях бухгалтерського обліку, фінансів, економіки та юридичних наук немає однозначності щодо визначення сутності поняття «фінансовий результат», але ми схилиємося до думки, що можна виділити певні ознаки, за якими згрупуються думки науковців щодо сутності фінансових результатів: - результат співставлення доходів та витрат підприємства (Бутинець Ф.Ф., Загородній А.Г. і Вознюк Г.Л., Ткаченко Н.М., Опарін В.М., Худолій Л.М.); - приріст чи зменшення капіталу (Лондар С.Л. і Тимошенко О.В., Загородній А.Г. і Вознюк Г.Л.); - вираження у формі прибутку або збитку (Бутинець Ф.Ф., Загородній А.Г. і Вознюк Г.Л., Мочерний А.Д., Пушкар М.С., Ткаченко Н.М., Опарін В.М., Худолій Л.М., Чебанова М.С. і Василенко С.С.); - підсумки (результат) діяльності (Скасюк Р.В., Пушкар М.С.). Також варто зазначити, що думки багатьох науковців стосовно сутності поняття «фінансовий результат» є тотожними.

Таким чином, можна зробити певні висновки про те, що фінансовий результат трактується, як співставлення доходів і витрат діяльності підприємства, може бути прибутком або збитком, що, у свою чергу, приводить до зростання (прибуток) або зменшення (збиток) власного капіталу. І саме отриманий фінансовий результат характеризує якість діяльності підприємства. Як бачимо, спектр визначень досить широкий, що можна пояснити різними підходами науковців до розуміння даного поняття [6].

Підходи вчених у сучасній економічній та обліковій літературі до визначення терміну «фінансовий результат» наведено в Додатку Е.

Аналіз характеристик фінансового результату в економічній та обліковій літературі дозволяє сказати, що фінансовий результат – це категорія, що відображає результативність господарської діяльності у вигляді відповідного показника – прибутку або збитку

Величина фінансового результату, є базисом, який забезпечує не тільки життєздатність суб'єкта господарювання, а й відображає рівень результативності, прибутковості господарської діяльності, можливості кількісного зростання основних економічних показників та характеризує потенціал стійкого розвитку підприємства [3].

Отже, фінансові результати відображають мету підприємницької діяльності, її дохідність, і є вирішальними для підприємства. Окрім його керівництва і колективу вони цікавлять вкладників капіталу, кредиторів, державні органи, фондові біржі тощо. Прибуток є основним фінансовим джерелом розвитку підприємства, науково-технічного удосконалення його матеріальної бази і продукції, всіх форм інвестування. Він служить джерелом сплати податків. Але фінансовий результат являє собою складну економічну категорію, що потребує більш поглибленого вивчення сутності, ролі, особливостей формування, розподілу, використання фінансових результатів та їх впливу на господарську діяльність підприємства, тому потребує подальших глибоких досліджень.

1.2. Фінансовий аналіз в системі управління фінансовими результатами суб'єкта господарювання

Виділення фінансового аналізу як цілісної системи наукових знань обумовлено об'єктивним розвитком, диференціацією та інтеграцією економічних наук і запитам господарської практики на етапі становлення і трансформації ринкових відносин. Проте, він не ізольований у цій системі економічних знань, а тісно пов'язаний з усіма економічними науками, впливаючи на їх розвиток та використовуючи їх методологічні й організаційні

засади. В окремих галузях наукових знань, як от «Фінансовий менеджмент», «Аудит», «Антикризове управління» і т. п. він є складовою, що виконує методологічну функцію. Методи фінансового аналізу, його оцінки, діагностика, варіантний пошук дають можливість зробити обґрунтовані висновки і пропозиції, визначити послідовність управлінських дій, провести реструктуризацію організаційних систем [1].

Ключовим завданням управління фінансами підприємства є досягнення та подальше забезпечення належного рівня конкурентоспроможності підприємства у короткостроковому та довгостроковому періодах. При цьому вважається, що фінансово-господарська діяльність підприємства має забезпечувати приріст добробуту його власників. Досягти цього неможливо без адекватного вирішення у повсякденній роботі сукупності питань управління фінансовими результатами діяльності підприємства.

Управління фінансовими результатами являє собою систему принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілу та використання на підприємстві. Прибуток, як позитивний фінансовий результат діяльності підприємства являє собою результативний фінансовий показник, що унеможливорює його безпосереднє використання як прямого об'єкта управління та вимагає формування важелів впливу на величину прибутку через управління факторами його формування та використання. Це дає змогу виділити ряд структурних елементів, які в результаті і формують цілісну систему управління прибутком підприємства:

1. Управління прибутком на етапі його формування:

- управління доходами суб'єкта господарювання;
- управління витратами суб'єкта господарювання;

2. Управління прибутком на етапі його використання [7].

За таких умов постає питання щодо забезпечення узгодженості прийняття, підтримки та виконання управлінських фінансових рішень за окремими напрямками реалізації управління прибутком підприємства.

Організаційне вирішення цієї проблеми здійснюється в рамках обґрунтування мети та завдань управління прибутком суб'єкта господарювання, визначення доцільності використання тих чи інших методів управління прибутком з метою вирішення поставлених завдань. Системоутворюючими елементами моделі управління прибутком підприємства є мета та завдання такого управління, від чіткості формулювання яких залежить ефективність як моделі управління прибутком, так і фінансового менеджменту взагалі.

Фінансовий аналіз і менеджмент знаходяться у найбільш тісному зв'язку, оскільки завдання фінансового менеджменту формують загальну модель і процедурну будову фінансового аналізу, а будь-яке управлінське рішення опирається на повноцінне аналітичне обґрунтування. Найбільшою мірою фінансовий аналіз пов'язаний із плануванням і прогнозуванням фінансового стану економічних систем, напрацюванням механізмів ринкового регулювання відносин у сфері оподаткування, кредитування, страхування, субсидіювання і т. д., створення умов для подолання і протидії фінансовим кризам, забезпеченням послідовності реформування фінансових систем. Важливо, що при цьому аналітичне забезпечення передбачає багатоваріантний пошук оптимальних рішень, рейтингові оцінки пріоритетності, поступу, оцінку позитивних і негативних наслідків будь-якої дії. Слід зауважити, що аналітичні висновки і пропозиції перманентно переглядаються залежно від зміни стану внутрішнього і зовнішнього економічного середовища [1].

Управління підприємством вимагає гармонійного поєднання зовнішніх і внутрішніх інформаційних потоків на основі створення сучасної інформаційної системи, яка забезпечить керівні структури різноманітною інформацією для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Схематичне зображення інформаційної системи управління сучасним підприємством наведено на рис.1.1.

Аналіз діяльності підприємства як відкритої економічної системи дозволяє визначити критерій ефективності управління, а саме: управління є ефективним, якщо в процесі перетворення входів (фінансових, матеріальних

та трудових ресурсів) з'являються додаткові виходи (прибуток, соціальний ефект тощо) і на цій основі утворюється додаткова вартість входів.

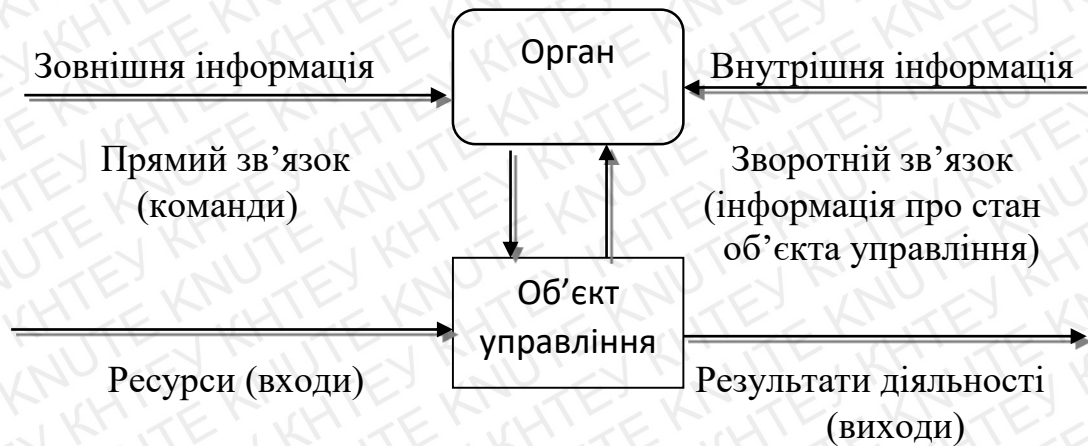

Рис.1.1. Інформаційна система управління підприємством

Здійснюючи стратегічне і оперативне управління підприємством, управлінські підрозділи аналізують зовнішню і внутрішню інформацію і визначають, з одного боку, перспективи зростання виробництва та реалізації продукції, обумовлені кон'юктурою фінансового, сировинного, енергетичного та інших ринків, що знаходяться у регіоні діяльності підприємства, а з іншого – оцінюють технічний рівень та ресурсний потенціал підприємства. За результатами аналізу розробляється стратегія підприємства і формується низка тактичних завдань, які мають бути доведені до керованих підрозділів.

Для того, щоб вихідні характеристики відкритої економічної системи підтримувались на заданому рівні, структури оперативного управління забезпечуються прямим і зворотним зв'язком з керованим об'єктом. Сукупність прямих і зворотних зв'язків утворює інформаційну систему управління об'єктом. Прямий зв'язок слугує для передачі інформації, що має характер команди, якою доводяться до керованого об'єкта прийняті управлінські рішення. Зворотній зв'язок забезпечує оперативний контроль виконання команд. Разом з тим, зі зворотним зв'язком в орган управління надходить оперативна інформація щодо зміни параметрів керованого об'єкта внаслідок виконання або невиконання команди. Аналіз оперативної

інформації дозволяє своєчасно відкоригувати стратегію і тактику управління підприємством відповідно до обставин, які склалися на керованому об'єкті.

Визначаючи місце економічного аналізу в інформаційній системі управління підприємством, треба зауважити, що первинна інформація, яка характеризує стан і динаміку об'єкта дослідження, формується переважно у бухгалтерському та статистичному обліку і надходить у підсистему аналізу у вигляді абсолютних обсягових натуральних і вартісних показників. Для надання первинній обліковій інформації аналітичних якостей її необхідно обробити за допомогою методів економічного аналізу таким чином, щоб утворилася система відносних показників, на основі яких можна оцінити динаміку основних результатів діяльності підприємства, ступінь його забезпеченості ресурсами, рівень ефективності використання ресурсів тощо. Тільки після цього економічна інформація підлягає аналітичній оцінці, на основі якої реалізуються основні функції управління (контроль, планування, організація, координація, регулювання, мотивація) і визначаються стратегічні напрями подальшого розвитку підприємства.

Сутність економічного аналізу фінансово-економічної діяльності підприємства обумовлюється роллю, яку він відіграє в системі управління. Найбільш поширеними серед фахівців є дві точки зору на сутність економічного аналізу: деякі з них розглядають економічний аналіз як інструмент, за допомогою якого реалізуються основні функції управління; інші вважають його окремою (самостійною) функцією управління.

Дотримуючись першого визначення сутності економічного аналізу, можна оцінити його значення як відносно самостійного елемента системи управління. Отже, значення економічного аналізу полягає у тому, що він є необхідною умовою (інструментом) ефективного управління фінансово-господарською діяльністю підприємства.

Загальне визначення економічного аналізу дозволяє характеризувати його як систему спеціальних знань, пов'язаних з дослідженням економічних

процесів, які формуються під впливом об'єктивних економічних законів та факторів суб'єктивного порядку.

За рівнем управління у межах економічного аналізу розрізняють макроекономічний та мікроекономічний аналіз.

Макроекономічний аналіз забезпечує інформаційні потреби на загальнодержавному (загальнодержавний аналіз) та регіональному (регіональний аналіз) рівнях управління.

Мікроекономічний аналіз за характером об'єкта управління поділяється на галузевий аналіз та аналіз господарської діяльності підприємства.

Об'єктом галузевого аналізу є відповідна галузь національної економіки. Даний вид аналізу спрямовано на пошук шляхів і резервів розвитку галузі на основі підвищення технічного рівня підприємств, впровадження і використання сучасних виробничих технологій з метою забезпечення максимального використання економічного потенціалу кожного окремого підприємства, яке належить до даної галузі.

Аналіз господарської діяльності підприємства, як основної ланки економіки, досліджує підприємство як цілісний об'єкт управління, що характеризується внутрішніми та зовнішніми взаємозв'язками і знаходиться під впливом різноманітних чинників.

За просторовою ознакою аналіз господарської діяльності поділяється на внутрішньогосподарський та міжгосподарський.

Внутрішньогосподарський аналіз вивчає діяльність підприємства за його структурними та функціональними підрозділами і центрами відповідальності (на рівні цеху, дільниці, окремого робочого місця) з метою пошуку резервів збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції, зниження рівня витрат, підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів та продуктивності праці.

Міжгосподарський аналіз спрямовано на дослідження результатів діяльності двох або більше підприємств з метою виявлення передового

досвіду, визначення недоліків та резервів. На цій основі об'єктивно оцінюється діяльність підприємства.

Система аналізу господарської діяльності підприємства формується з маркетингового, фінансового та виробничого аналізу.

Маркетинговий аналіз має на меті дослідження ринкових чинників, які обумовлюють фінансово-господарську діяльність підприємства як суб'єкта економіки. Маркетинговий аналіз досліджує ємність та кон'юнктуру ринків товарів і капіталу, конкурентоспроможність продукції, комерційні ризики, формування цінової політики тощо.

Фінансовий аналіз являє собою сукупність методичних прийомів дослідження фінансових відносин суб'єктів господарювання, обумовлених об'єктивними та суб'єктивними чинниками, що знаходять відображення у фінансовому обліку і звітності. Пріоритетним напрямом фінансового аналізу є дослідження формування, розподілу та використання фінансових ресурсів як основного виду ресурсів підприємств. Інформаційною базою фінансового аналізу є дані бухгалтерського (фінансового) обліку. Призначенням фінансового обліку є облік операцій, які відображають взаємовідносини підприємства з зовнішніми контрагентами (державою, інвесторами, кредиторами, постачальниками, покупцями тощо). Регулювання фінансового обліку та фінансової звітності з боку держави спрямоване на забезпечення взаєморозуміння між партнерами, чому сприяє застосування як національних, так і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Залежно від суб'єкта розрізняють внутрішній та зовнішній фінансовий аналіз. Суб'єктами внутрішнього аналізу є керівники структурних підрозділів та центрів відповідальності підприємства, його бухгалтерська, фінансова служби, центр управління персоналом та окремі посадові особи, до функціональних обов'язків яких належать керівні функції. Зовнішній фінансовий аналіз здійснюється сторонніми аналітиками, його суб'єктами є державні фінансові інституції, аудиторські фірми, комерційні банки,

інвестори, кредитори, постачальники, клієнти (споживачі, покупці) та інші суб'єкти ринкових економічних відносин.

Виробничий аналіз досліджує організаційно-технічний рівень підприємства, процес виробництва продукції, внутрішні чинники, що обумовлюють результати виробничої діяльності та ефективність використання ресурсів.

Маркетинговий, внутрішній фінансовий та виробничий аналіз утворюють систему управлінського аналізу. Інформаційною базою управлінського аналізу є управлінський облік, який, на відміну від фінансового, призначено для обліку операцій, що відображають внутрішні господарські процеси і взаємозв'язки. Організація і зміст управлінського обліку визначаються завданнями управління, прямо залежать від його інформаційних потреб і не регламентуються зовнішніми нормативними та директивними документами, а інформаційна база, джерелом якої він є, крім звітної фінансової інформації, містить дані поточного синтетичного та аналітичного обліку. Споживачем інформації управлінського обліку є управлінський апарат підприємства. Управлінський аналіз є джерелом інформації, на основі якої розробляється стратегія і тактика діяльності підприємства.

Таким чином, у процесі управління фінансами підприємства фінансовий аналіз займає проміжне положення між етапом збирання інформації та етапом прийняття управлінських рішень

Висновки за розділом 1

Місце і роль фінансового аналізу в системі управління економікою підприємства обумовлюється потребою у повній та об'єктивній інформації щодо стану і динаміки фінансових відносин у ході виконання бізнес-планів. Первинна інформація надходить із бухгалтерського обліку, який забезпечує постійне збирання, систематизацію і узагальнення облікових даних. Разом з тим, управління фінансами потребує інформації щодо характеру змін в економіці підприємства і тенденціях його розвитку, яка формується у

підсистемі фінансового аналізу. Отже, роль фінансового аналізу в управлінні фінансово-господарськими процесами полягає у тому, що він є однією з найважливіших управлінських функцій, на основі якої реалізуються принципи об'єктивності та ефективності управління підприємством.

Отже, забезпечення ефективності фінансового менеджменту на конкретному підприємстві передбачає обґрунтування, формування та реалізацію адекватної моделі управління фінансовими результатами як цілісної системи прогнозування, планування і контролю за процесами формування та розподілу фінансових результатів підприємства в процесі здійснення його фінансово-господарської діяльності, що в свою чергу обумовлено застосуванням різних видів фінансового аналізу в системі управління фінансовими результатами суб'єкта господарювання.

РОЗДІЛ 2

Інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання

2.1. Характеристика інформаційного забезпечення аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання

Ефективність фінансового аналізу забезпечується повнотою і якістю економічної інформації, яку поділяють на внутрішню та зовнішню. До зовнішньої відносять інформацію, що характеризує загальноекономічну і політичну ситуацію у країні, галузь діяльності підприємства, стан ринку капіталу, власників, основних ділових партнерів підприємства. Показниками, що характеризують загальний економічний стан, є темпи зростання валового внутрішнього продукту, індекс інфляції, їх доповнює інформація щодо державної податкової, кредитної і валютної політики.

Інформація, що характеризує розвиток галузі, містить відомості про стан і загальні тенденції в галузі, де здійснює свою діяльність досліджуване підприємство. До показників, що характеризують стан ринку капіталу, відносять плановий курс основних іноземних валют, що береться для розрахунку бюджету України, офіційний курс іноземних валют, кредитні ставки банків.

Інформація щодо власників підприємства важлива для коректного фінансового аналізу, вона дає можливість ідентифікувати підприємства, орієнтовані на довгострокову фінансову стійкість і підприємства, які мають короткострокові цілі отримання прибутку.

Показники, що характеризують діяльність ділових партнерів, використовуються переважно для обґрунтування рішень в області поточної діяльності підприємства. Такі показники формуються на базі Публічної фінансової звітності.

До внутрішніх джерел відносять інформацію, що містить в *установчих документах*, облікова інформація, нормативно-планова та інша інформація.

Інформація, що міститься в *установчих* документах, є головною для оцінки прав окремих груп власників підприємства на доходи та активи. Оскільки фінансові рішення щодо збільшення чи зменшення Статутного капіталу, розподілу прибутку, формування фондів визначаються *установчими* документами підприємства.

До облікової інформації відносять дані бухгалтерського, статистичного, оперативного обліку та звітності і вибірккові облікові дані фінансового обліку і дані управлінського обліку. Дані фінансового Обліку складають основу інформаційного забезпечення фінансового аналізу. Така інформація представлена показниками фінансової звітності. і на основі балансу підприємства оцінюється його економічний потенціал, фінансова стійкість і платоспроможність. Структура капіталу підприємства аналізується на основі звіту про власний капітал і балансу підприємства із залученням інформації як звіту про фінансові результати, так і балансу підприємства. Доходи, витрати і фінансові результати аналізуються на основі звіту про фінансові результати.

Перевагою інформації фінансового обліку та звітності є її достовірність, надійність, оскільки формування показників фінансової звітності базується на загальних методологічних принципах ведення бухгалтерського обліку. Загальні підходи до формування фінансової звітності дають змогу застосувати типові алгоритми розрахунків фінансових показників, а також порівнюють з аналогічними показниками інших підприємств.

Дані управлінського обліку формують інформаційну базу управлінських рішень. Це безпосередньо стосується рішень в області формування та використання фінансових результатів, планування та бюджетного регулювання основних фінансових показників.

Вибіркові облікові дані є основою проведення поглибленого аналізу окремих аспектів поточного і майбутнього фінансового стану. Така

інформація представлена даними вибірок, спостережень, тематичних перевірок.

Нормативно-планова інформація використовується для аналізу основних фінансових показників, оцінки їх відповідності обраній фінансовій стратегії, для формування показників фінансового плану на майбутні періоди.

До позаоблікової інформації відносять матеріали зовнішнього та внутрішнього аудиту, результати перевірок, звіти про рішення зборів акціонерів, матеріали переписки з фінансовими та кредитними організаціями тощо.

Використання усіх видів інформаційних ресурсів у фінансовому аналізі забезпечує комплексну і всебічну оцінку діяльності підприємства.

При цьому формування інформаційної бази фінансового аналізу повинне відповідати таким ознакам корисності даних: своєчасність, достатність, зрозумілість, релевантність, зіставленість, надійність, економічна ефективність, суттєвість.

Основною складовою інформаційних ресурсів фінансового аналізу є дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які найбільш повно відображають господарські засоби і господарські операції підприємства.

Вся облікова бухгалтерська інформація, отримана методами суцільного і безперервного спостереження, суворого документування та систематизації на рахунках, узагальнюється і відображається в таких формах фінансової звітності: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до річної фінансової звітності. Поточна бухгалтерська інформація міститься у регістрах бухгалтерського обліку.

Фінансовою звітністю є бухгалтерська звітність, що відображає фінансовий стан і фінансові результати діяльності підприємства за звітний період.

Баланс підприємства містить інформацію про наявність економічних ресурсів, контрольованих підприємством на дату його складання.

Така інформація використовується для оцінки структури активів і пасивів підприємства, аналізу його платоспроможності і ліквідності, прогнозування змін в економічних ресурсах.

Звіт про фінансові результати містить інформацію про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства, яка використовується для оцінки і прогнозування структури доходів та витрат, рентабельності підприємства.

Звіт про власний капітал відображає інформацію про зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду. Використовується для оцінки і прогнозу змін у власному капіталі.

Звіт про рух грошових коштів містить інформацію щодо генерування і використання грошових коштів протягом звітного періоду. Така інформація використовується для оцінки і прогнозу операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства.

Примітки до фінансової звітності містять інформацію про обрану підприємством облікову політику, додатковий аналіз статей звітності, необхідний для забезпечення її зрозумілості. Така інформація використовується для оцінки і прогнозу облікової політики, ризиків, що впливають на підприємство, його ресурси та зобов'язання.

У міру формування в Україні ринкового середовища неминуче зросте роль фінансового аналізу для обґрунтування фінансових рішень, пов'язаних з режимом ефективного функціонування суб'єктів господарювання, учасників ринку цінних паперів, зокрема емітентів, інвесторів, інвестиційних посередників, фондових бірж. Відповідно до мети суб'єкта аналізу його предметом є стан розвитку об'єкта дослідження та на основі встановлення властивих причинно-наслідкових зв'язків можливі варіанти управлінських рішень, що спрямовані на оптимізацію власної тактики і стратегії з метою отримання певного позитивного результату. При цьому загострюється потреба в достовірній інформації про сфери прикладання коштів і надійність емітентів цінних паперів, потенційних позичальників, партнерів тощо з метою зниження

невизначеності, послаблення впливу суб'єктивних факторів та підвищення якості управлінських та інвестиційних рішень.

Значно ширший діапазон аналітичних досліджень фінансових результатів діяльності господарюючого суб'єкта можна отримати за обліковою інформацією складеною за НП(С)БО. Структурована інформація за видами діяльності, за характеристиками визнання доходів і витрат, та у співвідношенні до залученого у господарський процес капіталу дає широку гаму кількісних і якісних параметрів одержаного кінцевого фінансового результату.

Нова якість інформації пов'язана:

- з визначенням та класифікацією доходів і витрат відповідно до вимог міжнародних стандартів;
- із виділенням видів діяльності, які виражають особливості ринкових відносин суб'єкта господарювання;
- із чітким виділенням пайової участі виробничих, управлінських, збутових та інших ділових суб'єктів у досягнутому кінцевому результаті;
- з можливостями рейтингової оцінки ділових результатів за різними напрямками діяльності у стратегічному та оперативному планах.

Важливий момент аналізу – досягнути зіставленості показників у динамічному ряді з врахуванням інфляційних процесів, зміни облікової політики, зміни обсягу та структури акціонерної діяльності. Коректнішим є зіставлення можливостей і наслідків впливу на фінансові результати. Насамперед, виробничих, управлінських і збутових можливостей.

Маючи більший простір у визнанні доходів і витрат, працівники облікового апарату змушені мотивувати свою облікову політику, що неминуче збільшує обсяг аналітичних досліджень за змістом розв'язку управлінських задач. Це призводить до більшої інтеграції обліково-аналітичних робіт, їх поєднання з процесом вироблення та виконання управлінських рішень. Очевидно, не буде потреби у вузькій спеціалізації підрозділів управлінської системи, а її треба привести у налагоджений механізм підприємництва з

мотивацією фінансового успіху. Регламентация і контроль управлінських функцій здійснюється у відповідності до центрів прибутковості чи відповідальності.

2.2. Організаційно – інформаційна модель аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання

Важливим принципом побудови організаційно-інформаційної моделі аналізу фінансових результатів є забезпечення повноти інформації щодо фінансово-господарської діяльності підприємства та її економічних наслідків.

Виходячи зі сказаного, організаційно-інформаційна модель аналізу фінансових результатів є стислою характеристикою аналітичного процесу щодо його мети і завдань, суб'єктів і об'єктів дослідження, системи показників, які визначають параметри об'єктів, інформаційного та методичного забезпечення.

Як зазначають науковці ефективність фінансово-господарської діяльності значною мірою залежить від здатності фінансового аналізу досліджувати та передбачати фінансові результати як наслідок руху різноспрямованих грошових потоків, розподілених у часі. Отже, забезпечення ефективного управління діяльністю підприємства вимагає визначення місця і ролі етапів аналітичного процесу не тільки відповідно до етапів облікового процесу за рівнями електронної системи обробки інформації, але і виходячи з причинно-обумовлених зв'язків між здійсненням конкретних операцій і отриманням відповідних прибутків або збитків.

Як вважають Є. В. Мних та Н.С. Барабаш [1] побудова організаційно-інформаційної моделі аналізу фінансових результатів ґрунтується на визначенні її як одного з прийомів формалізації аналітичного процесу в управлінні доходами, витратами та прибутком підприємства.

Виходячи з цього, фінансовий аналіз має сприяти отриманню суб'єктом управління необхідної інформації щодо фінансово-господарської діяльності з метою оцінки її доцільності, правомірності та ефективності стосовно економічних ситуацій, які є причиною цієї діяльності. Це означає, що

формування методики аналізу, контролю і прогнозування фінансових результатів вимагає конкретизації складових аналітично-контрольного процесу у межах організаційно-інформаційної моделі відповідно до причин здійснення окремих видів фінансово-господарських операцій.

Приблизну структуру організаційно-інформаційної моделі аналізу фінансових результатів діяльності суб'єкта підприємництва запропоновану вченими наведено у Додатку К

Послідовна реалізація елементів наведеної вище організаційно-інформаційної моделі аналізу фінансових результатів діяльності підприємства за відсутності надзвичайних обставин забезпечує досягнення поставленої мети.

Науковці зазначають, що на особливу увагу заслуговує інформаційна компонента наведеної вище моделі. В організаційно-інформаційній моделі економічну інформацію класифіковано за ознакою середовища, у якому вона утворюється, що призводить до її розподілення на зовнішню та внутрішню. Подальша деталізація передбачає класифікацію економічної інформації за джерелами її формування та напрямками використання.

Розподілення інформації за джерелами формування є надзвичайно важливим для ієрархічної побудови вхідних інформаційних потоків на основі взаємної підпорядкованості інформаційних джерел.

Джерелом правової інформації є законодавство України. Правова інформація міститься у законодавчих актах вищої юридичної сили, до яких належать закони України, що регулюють діяльність суб'єктів підприємництва у галузі фінансових, господарських та трудових відносин.

Нормативна інформація надходить з постанов Кабінету Міністрів України, Національного банку України, наказів Міністерства фінансів України, Державного Комітету статистики України, інших міністерств та відомств. Нормативна інформація не може вступати у протиріччя з правовою інформацією. Важливим джерелом нормативної інформації щодо фінансових результатів є затверджені наказом Міністерства фінансів України План

рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про його застосування. Серед основних документів даної групи, що містять інформацію про доходи, витрати і прибуток, треба назвати національні і міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, директиви Ради Європейського Економічного Союзу, рекомендації науково-практичних конференцій тощо.

Довідкова інформація міститься у стандартах, прайс-листах, довідниках, каталогах тощо. Інформація, що надходить з даного джерела, не має обов'язкового характеру і враховується аналітиками в міру її необхідності для вирішення управлінських завдань.

Планова інформація надходить з фінансових планів, бізнес-планів, інвестиційних проектів, кошторисів. На відміну від попередніх видів інформації, вона формується безпосередньо на підприємстві, виходячи з потенційних можливостей його розвитку, вимог чинного законодавства та відповідних директивних документів, з урахуванням нормативно-довідкової інформації стосовно обліку, контролю та аналізу доходів, витрат і прибутку.

Основними джерелами фактографічної інформації щодо фінансових результатів є бухгалтерський та статистичний облік. Додатковими є позаоблікові джерела фактографічної інформації, до яких належать накази, доповідні та пояснювальні записки, протоколи виробничих нарад, акти ревізій, аудиторські висновки тощо. Фактографічна інформація має відображати фактичний стан доходів, витрат та прибутку підприємства, а також внутрішні та зовнішні чинники, що його обумовлюють.

Класифікація інформації щодо фінансових результатів діяльності підприємства за напрямками використання має на меті, перш за все, забезпечення таких функцій управління, як аналіз, контроль і прогнозування доходів, витрат та прибутку: правова, нормативна та довідкова інформація використовується для оцінки, контролю і прогнозування відповідності фінансових результатів чинному законодавству, директивним документам, стандартам бухгалтерського обліку; планова інформація є базою порівняння для аналізу і контролю виконання плану та факторного аналізу доходів, витрат

і прибутку; фактографічна інформація застосовується для характеристики абсолютної величини, складу і структури доходів, витрат та прибутку за певний період, на її основі здійснюється аналіз, контроль і прогнозування фінансових результатів діяльності підприємства.

Отримання, обробка, передача та зберігання інформації щодо фінансових результатів передбачає застосування системи економічних показників. У наведеній вище організаційно-інформаційній моделі економічні показники розподілено на дві групи, які відображають рух інформаційних потоків у системі управління:

- абсолютні показники застосовуються переважно для передачі первинної (вхідної) інформації з метою кількісної оцінки параметрів досліджуваного об'єкта;
- відносні показники формуються внаслідок обробки первинної інформації і по відношенню до абсолютних є вторинними, такими, що утворюються у вихідних потоках інформаційної системи управління.

Треба зауважити, що такий розподіл економічних показників є до деякої міри умовним і стосується, перш за все, фактографічної інформації. Що ж до правової, нормативної, довідкової, планової інформації, то ряд первинних даних може передаватися за допомогою відносних показників (ставки податку, облікова ставка НБУ, нормативи фінансової стійкості тощо). Разом з тим, у вихідних інформаційних потоках трапляються абсолютні показники, які утворюються внаслідок економічної обробки інформації і характеризують сукупні доходи, сукупні витрати, прибуток, а також абсолютні відхилення цих та аналогічних показників від їх планових та попередніх значень.

Важливим елементом організаційно-інформаційної моделі є методичне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Методичні прийоми обробки економічної інформації, які включено до організаційно-інформаційної моделі аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, дозволяють здійснити загальний аналіз прибутку,

аналіз формування фінансових результатів, аналіз розподілу і використання чистого прибутку, аналіз рентабельності підприємства, граничний аналіз та оптимізацію прибутку.

Висновки за розділом 2

Підсумовуючи сказане, аналіз фінансових результатів проводять виходячи із інтересів користувачів такої аналітичної інформації. Так для інвесторів і кредиторів головним в оцінках є прибуток до оподаткування і сплати процентів, що впливає на рейтинг їх економічних проектів.

Для державних контролюючих органів та служб сприяння економічного розвитку головним є повнота і достовірність факторного аналізу прибутку всіх видів діяльності, що дозволяє напрацювати адекватні механізми регулювати прибуткову діяльність у законодавчому полі, через різноманітні форми надання пільг, фінансування, протекціонізму тощо.

Послідовність аналізу фінансових результатів визначається потребою поетапного розкриття економічної інформації відповідно до його мети і завдань, характеристику яких наведено в запропонованій організаційно-інформаційній моделі.

РОЗДІЛ 3

Аналіз фінансових результатів суб'єкта господарювання в умовах використання сучасних інформаційних технологій

3.1 Організаційно – економічна характеристика досліджуваного підприємства

Об'єктом дослідження є товариство з обмеженою відповідальністю «Недекс». Діяльність підприємства регулюється Господарським Кодексом України, Кодексом законів про працю України, та іншим чинним законодавством.

Джерелом формування майна товариства є грошові та майнові внески учасників; доходи від реалізації продукції, послуг та інших видів господарської діяльності; доходи від цінних паперів; кредити банків, та інше.

Головна мета, з якою було створено товариство, – отримання прибутку шляхом найбільш повного задоволення потреб громадян, підприємств у товарах та послугах, які надає Товариство.

Предметом діяльності Товариства за КВЕД є:

- 46.75 Оптова торгівля хімічними продуктами (основний)
- 23.12 Формування й оброблення листового скла
- 46.19 Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту
- 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля
- 47.52 Роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами в спеціалізованих магазинах

Підприємство є виробником комплектуючих для склопакетів та одним з найбільших виробників вологопоглиначів для склопакетів.

На момент створення підприємства воно, згідно Статуту, мало Статутний фонд у розмірі 37 500 (тридцять сім тисяч п'ятсот) гривень, внесений єдиним учасником Товариства. Підприємство має резервний (страховий) фонд, розмір якого складає 25% Статутного фонду Товариства. Розмір щорічних

відрахувань у резервний фонд складає 5% від суми чистого прибутку. Також у підприємстві створено фонд соціально – культурного розвитку. ТОВ «Недекс» несе відповідальність по зобов'язанням усім своїм майном, на яке згідно з законом може бути звернено стягнення на вимогу кредиторів.

Вищим органом Товариства є загальні збори учасників, які мають кількість голосів, пропорційну до розмірів їх частки. При проведенні загальних зборів трудового колективу і присутності на них не менш 2/3 складу трудового колективу, з'являється правомочність вирішувати питання відкритим голосуванням за більшістю голосів. На підприємстві виробничі, трудові та економічні стосунки трудового колективу з адміністрацією, питання охорони праці та соціального розвитку регулюються колективним договором.

Місце розташування підприємства було обрано таким, що відповідає вимогам для великого виробничого та збутового підприємства – великі площі, відносно невелика відстань до будь-якого заводу, недорога оренда складських та офісних приміщень, а також розвинута логістична сітка підприємства допомагають вести ефективну економічну діяльність. Підприємство має самостійний баланс, розрахунковий, валютний та інші рахунки в банках, які затверджені правлінням товариства і зареєстровані в торгово–промисловій палаті, печатку зі своєю назвою. Воно є самостійним господарським об'єктом з правами і обов'язками юридичної особи, має право займатися господарською діяльністю, виходячи з цілей і завдань, складати договори, нести відповідальність згідно своєї обов'язків.

Підприємство діє на принципах повного господарського розрахунку, самофінансування і самоокупності, забезпечує соціальний розвиток і стимулювання працівників за рахунок накопичених засобів, несе повну відповідальність за результати власної господарської діяльності і виконання покладених на себе зобов'язань перед постачальниками і споживачами, бюджетом, банками, а також перед трудовим колективом згідно чинному законодавству.

Для розробки стратегічної програми маркетингу, аналізу наявної діяльності підприємства (економічної, фінансової, маркетингової та збутової) оцінки ефективності діяльності підприємства необхідно зробити аналіз виробничо-господарської діяльності за основними техніко-економічними показниками: динаміка доходів від реалізації продукції, рівня собівартості продукції, валового прибутку, рентабельності підприємства та чистого прибутку його діяльності. Показники виробничо-господарської діяльності підприємства ТОВ «Недекс» за 2015 - 2019 рр. та їх динаміка наведені Додатку Ж відповідно.

Як видно з Додатку Ж з року в рік підприємство не має стабільного темпу приросту. В 2016 р. темп приросту склав 25%, в 2017 р. знизився на 3%, для 2018 р. характерне зростання на 20% та вже в 2019 р. спостерігається зниження на 9%. Це пояснюється, передусім, нарощуванням обсягів реалізованої продукції, розширенням ринків збуту за рахунок укладання нових договорів з компаніями і відкриття нових ринків сировини.

Інші операційні доходи ТОВ «Недекс» за 2019 р. в порівнянні з попереднім періодом зменшились з 285,5 тис. грн до 121,4 тис. грн (зменшення на 57 %). Зниження собівартості продукції та інших операційних витрат обумовили зменшення рівня витрат. Собівартість продукції у 2019 р. зменшилась на 6%.

З метою оцінки фінансового стану підприємства, проведемо оцінку даних, наведених у Додатку Ж. Для цього розрахуємо основні фінансові показники. За даними Додатку Ж проведена оцінка ключових фінансових показників діяльності підприємства, у динаміці. Наведені дані складені Додатку З

Коефіцієнт фінансової стійкості (платоспроможності або автономії) в динаміці мав стійку тенденцію до зростання в період з 2015 по 2019 рр.

Рівень залежності підприємства від повернутих засобів, згідно розрахованого коефіцієнта структури капіталу, також збільшився протягом аналізованого періоду. Доля основних засобів, списаних на витрати у

поточному періоді, згідно розрахованого коефіцієнт зносу основних засобів, збільшилась.

Розмір чистого оборотного капіталу (тис. грн.), наявність і величина якого свідчать про здатність підприємства оплачувати свої поточні зобов'язання і розширювати подальшу діяльність, у 2019 р., порівняно із 2018 р. зріс на 27%, він склав, відповідно, 10 753,1 та 12 428,1 тис. грн.

Ступінь забезпеченості підприємства власними оборотними коштами, за показниками коефіцієнта забезпеченості власними оборотними коштами, також зростає з 0,36 у 2018 р. до 0,47 у 2019 р.

Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача), що характеризує ефективність використання основних фондів і показує рівень продукції, що приходить на 1 грн. основних фондів, зріс на 9% у 2019 р. Водночас, оборотність активів підприємства у 2019 р. зменшилась на 14%, і склала 3,14.

Рентабельність діяльності підприємства знижувалася і склала у 2019 р. лише 0,005%. З вищенаведеного слідує, що показники рентабельності є доволі низькими. Підприємство розвивається не так швидко, як могло б. Хоча доходи зростали в періоді з 2015 до 2018 рр., у 2019 р. їх рівень зменшився на 9%.

Прибутки зменшились, але зменшилась й собівартість продукції. Підприємству необхідно прорахувати можливі шляхи зменшення собівартості та проаналізувати асортимент продукції з метою підвищення рентабельності діяльності підприємства.

Дані, представлені в Додатку Ж, характеризують загальні результати й ефективність виробничо-господарської діяльності товариства з обмеженою відповідальністю «Недекс» за роки, що аналізуються, і є основою для економічного аналізу. Аналіз виробничо-господарської діяльності товариства провадиться з метою виявлення динаміки основних техніко-економічних показників, на підставі даних річних балансів підприємства.

Майно підприємства складають основні засоби і оборотні кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається в балансі підприємства.

Джерелами формування майна підприємства є:

- грошові і майнові внески засновників;
- доходи, одержані від господарської діяльності, реалізації продукції і послуг;
- доходи від акцій, цінних паперів, депозитних внесків і внесків в капітал інших підприємств;
- кредити банків і інших кредитних організацій;
- інші джерела, не заборонені чинним законодавством.

Підприємство здійснює облік всієї своєї діяльності, контроль за ходом виробництва продукції і послуг, веде оперативний бухгалтерський облік і статистичну звітність в порядку встановленому законодавством.

Отже, проаналізувавши фінансові показники діяльності за 2015 – 2019 рр. можна зробити висновок про в цілому ефективну діяльність підприємства на тій підставі, що більшість показників мають тенденцію до зростання. Позитивні зміни у діяльності підприємства відбулись за рахунок збільшення ресурсного потенціалу, однак нестабільна економічна ситуація в регіоні та зниження рівня прибутку в звітному періоді негативно вплинули на показники рентабельності.

3.2 Аналіз формування і використання фінансового результату суб'єкта господарювання

Фінансові результати діяльності підприємства є найважливішими показниками в системі управління підприємством.

При аналізі формування і використання фінансових результатів діяльності підприємства ставлять такі основні завдання: вивчити величину і структуру прибутку(збитку) за видами та об'єктами діяльності; оцінити сценарії впливу ситуації щодо зміни цін і обсягів реалізації на операційний прибуток; виявити вплив факторів на величину валового фінансового результату; вивчити напрями і тенденції розподілу чистого прибутку (збитку).

Аналіз фінансових результатів за елементами здійснюють відповідно з алгоритмом їх формування у фінансовій звітності.

Поняття «фінансовий результат» виражається в категоріях «прибуток» та «збиток», у яких порядок формування єдиний, але є протилежним за змістом. Формування фінансових результатів методом їх порівняння передбачає застосування принципу нарахування та відповідності доходів та витрат. При здійсненні аналізу фінансових результатів основним джерелом є дані обліку та фінансової звітності підприємства, а саме Форми №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» та Форми №5 «Примітки до річної фінансової звітності», порядок формування яких регламентує НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [5].

Доходи і витрати у бухгалтерському обліку групуються за видами діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна, інша), а також формування фінансових результатів за таким підходом відображаються у формі №2 [5] та є найбільш зручним для аналізу формування фінансових результатів в практичній діяльності підприємства.

Дослідження підходів до аналізу фінансових результатів підприємства показало, що більшість авторів в питанні аналітичної оцінки фінансових результатів підприємства здійснюють за різними напрямками.

Основними серед них є: оцінка рівня, динаміки й структури фінансових результатів та показників, що їх формують, тобто доходів і витрат; аналіз фінансового результату від операційної діяльності, як основної діяльності підприємства; визначення впливу основних факторів на формування фінансового результату суб'єкта господарювання та аналіз показників рентабельності (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Окремі підходи до аналізу фінансових результатів підприємств

Автор, джерело	Напрями проведення аналізу фінансових результатів
Мельник Т.Ю.[9]	Вертикальний і горизонтальний та трендовий аналіз фінансових результатів підприємства

Чмутова В.П.[10, С. 66–69]	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз показників фінансових результатів за видами їх діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна) в їх динаміці та їх структура. 2. Фактори, які призвели до змін показників фінансових результатів.
Стаднюк Т.С.[11]	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз доходів і витрат та рентабельності. 2. Аналіз фінансових результатів.
Яріш П.М., Касьянова Ю.В. [12]	<ol style="list-style-type: none"> 1. Математико-статистичні методи дослідження фінансових результатів: економічні методи, методи економічної кібернетики й оптимального програмування, методи дослідження операцій і теорії прийняття рішень. 2. СVP-аналіз і концепція фінансового важеля.
Білик М.Д., Притуляк Н.М., Павловська О.В., Невмержицька М.Ю. [13, С 427–478]	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вертикальний і горизонтальний аналіз фінансових результатів підприємства. 2. Факторний аналіз прибутку. 3. Аналіз показників рентабельності. 4. Факторний аналіз показників рентабельності. 5. Система «директ-кост» як теоретична база аналізу витрат та оптимізації прибутку. 6. Аналіз резервів збільшення прибутку
Литвин Б.М., Стельмах М.В. [14, С. 37–80]	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка динаміки й складу фінансових результатів. 2. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності. 3. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу виробництва та прибутку. 4. Аналіз рентабельності підприємства.

Аналіз фінансових результатів підприємства, за дослідженнями Петришиної Н.С. [15], є необхідним етапом для розробки планів і прогнозів фінансового оздоровлення підприємств та повинен охоплювати: горизонтальний (часовий) аналіз – порівняння кожної позиції звітності з попереднім періодом; вертикальний (структурний) аналіз – визначення структури фінансових показників з оцінкою впливу різних факторів на кінцевий результат; трендовий аналіз – порівняння кожної позиції звітності з рядом попередніх періодів та визначення тренду, тобто основної тенденції динаміки показників, очищеної від впливу індивідуальних особливостей

окремих періодів (за допомогою тренду здійснюється екстраполяція найважливіших фінансових показників на перспективний період, тобто перспективний прогностичний аналіз фінансового стану); аналіз відносних показників (коефіцієнтів) – розрахунок відношень між окремими позиціями звіту або позиціями різних форм звітності, визначення взаємозв'язків показників; порівняльний аналіз – внутрішньогосподарський аналіз зведених показників звітності за окремими показниками самого підприємства та його дочірніх підприємств (філій), а також міжгосподарський аналіз показників даної фірми порівняно з показниками конкурентів або із середньогалузевими та середніми показниками; факторний аналіз – визначення впливу окремих факторів (причин) на результативний показник детермінованих (розділених у часі) або стохастичних (що не мають певного порядку) прийомів дослідження.

На думку Петришиної Н.С., факторний аналіз може бути як прямим – «власне аналіз, коли результативний показник розділяють на окремі складові», так і зворотним – «синтез, коли його окремі елементи з'єднують у загальний результативний показник» [15]. За результатами дослідження автора Ярш П.М., окрім традиційних математично-статистичних методів дослідження фінансових результатів, вчений відокремлює економічні методи, методи економічної кібернетики й оптимального програмування, методи дослідження операцій і теорії прийняття рішень.

Для глибокої оцінки фінансових результатів та точнішого обґрунтування рекомендацій для покращення роботи підприємства також використовують CVP-аналіз і концепцію фінансового важеля [12].

Аналіз формування прибутку починається з оцінки динаміки показників прибутку. Загальний прибуток — кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства, що включає в себе фінансові результати від різних видів його діяльності (продаж продукції, послуги, прибуток від звичайної діяльності, надзвичайних подій).

Формування прибутку підприємства відображено в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Формування прибутку ТОВ «Недекс» за 2015 – 2019 рр.

Показники, тис. грн	Роки				
	2015	2016	2017	2018	2019
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	70 853	88 840	86 339	103 717	94 509
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	- 62 346	- 77 616	- 73 950	- 90 418	- 85 374
Валовий прибуток (збиток), тис. грн	8 507	11 224	12 389	13 299	9 135
Фінансові результати до оподаткування, тис. грн:	4 586	4 200	2 488	3 790	563
Чистий прибуток, тис. грн	3 594	3 392	1 789	3 108	462

Динаміка показників формування прибутку наведена у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Динаміка формування прибутку ТОВ «Недекс» за 2015 – 2019 рр.

Показники, тис. грн	Абсолютне відхилення				Темп росту			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	17 987	- 2 501	17 378	- 9 208	25%	-3%	20%	-9%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	- 15 270	3 666	- 16 468	5 044	24%	-5%	22%	-6%
Валовий прибуток (збиток), тис. грн	2 717	1 165	910	- 4 164	32%	10%	7%	-31%
Фінансові результати до оподаткування, тис. грн:	- 386	-1 712	1 302	- 3 227	-8%	-41%	52%	-85%
Чистий прибуток, тис. грн	- 202	- 1 603	1 319	- 2 646	-6%	-47%	74%	-85%

Як видно з табл. 3.2 і табл. 3.3 в 2015 р. та 2018 р. підприємство мало стабільний темп приросту чистого доходу від реалізації продукції приблизно 23%, що в абсолютному значенні дорівнює 17 987 та 17 378 тис. грн відповідно. Однак в 2017 та 2019 рр. показник чистого доходу склав 97% та 91% від значень попередніх періодів.

Чистий прибуток також мав позитивну динаміку лише в 2018 році (74%). Це свідчить про переважно стабільний розвиток підприємства.

При аналізі прибутку важливо розподілити вплив зовнішніх та внутрішніх факторів. Слід оцінити вплив прогресивних факторів формування прибутку – зниження собівартості, зростання об'єму реалізації, підвищення якості та покращення асортименту продукції. Виявляються також фактори, які не можна назвати заслугою підприємства – завищення цін, тарифів, порушення встановлених стандартів та інше.

Основними чинниками зростання прибутку є зростання реалізації продукції, зниження її собівартості, зниження різноманітних витрат та збитків.

Темп росту прибутку до оподаткування перевищували темпи собівартості реалізованої продукції лише у 2018 р., у 2016 – 2017 рр. та 2019 р. темпи росту собівартості реалізованої продукції були вищими за темпи зростання фінансових результатів.

Зобразимо дану динаміку на рис. 3.1

Рис. 3.1 Динаміка прибутку до оподаткування та собівартості реалізованої продукції

З рис. 3.1 бачимо, що при злеті рівня собівартості реалізованої продукції – тенденція до змін обсягу прибутку до оподаткування була позитивною лише в 2018р. Така тенденція спричинена паралельним

зниженням обсягу чистого доходу від реалізованої продукції та збільшенням рівня витрат іншої та операційної діяльності.

Зростання прибутку за рахунок зростання реалізації продукції можна досягти через подальше збільшення обсягів виробництва й досягання ефекту масштабу, що полягає в зменшенні постійних витрат на одну продукцію. Також для зростання реалізації продукції потрібно звернути увагу на можливості збільшення асортименту продукції та виходу на нові ринки.

Зростання прибутку за рахунок зниження собівартості є досить вагомим, адже собівартість продукції належить до вирішальних чинників, що впливають на прибуток підприємства. Зниження собівартості продукції має винятково важливе значення, оскільки дає змогу поліпшити підприємству свої конкурентні позиції на ринку. Основними шляхами зниження собівартості є скорочення тих витрат, які мають найбільшу питому вагу у її структурі.

В процесі калькуляції прибутку до оподаткування він формується з величини валового, який збільшується та зменшується на певні доходи та витрати.

Динаміка прибутку до оподаткування та валового прибутку мають схожий характер та різну тенденцію щодо відхилення в темпах росту: обсяг фінансового результату до оподаткування мав більш різку зміну ніж обсяг валового прибутку.

Розглянемо дані зміни графічно на рис 3.2. Бачимо тенденцію до зниження даних показників, але маємо позитивну перспективу збільшення на майбутні періоди.

Зростання прибутку за рахунок зниження різних видів втрат та збитків. З метою зниження ризику різноманітних позареалізаційних втрат, таких як невиконання партнерами своїх зобов'язань чи прострочення термінів оплати за відвантажену продукцію (за умови відпуску продукції без передоплати), підприємству потрібно створювати власну фінансово-юридичну службу, яка буде займатися фінансовою та юридичною експертизою контрактів, захистом

інтересів підприємства в господарських судах, питанням страхування на випадок надзвичайних подій тощо.

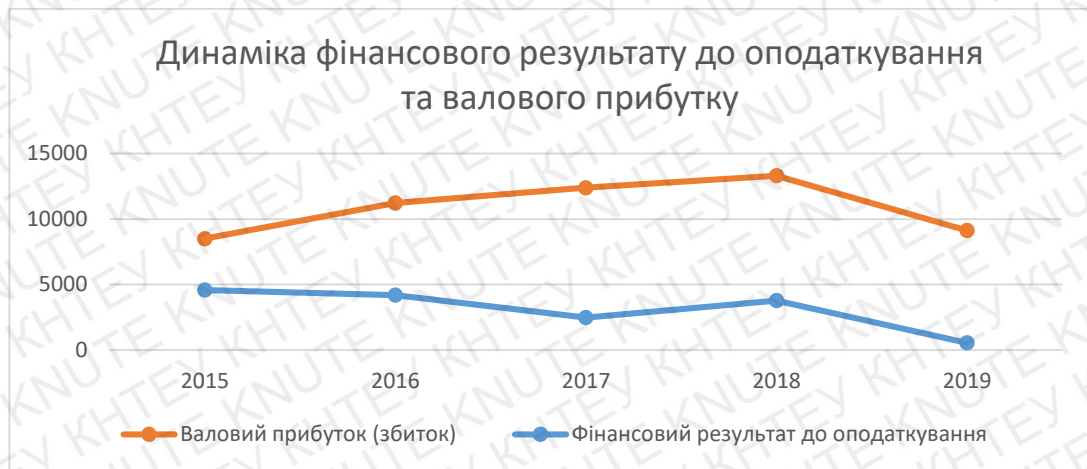

Рис. 3.2 Динаміка прибутку до оподаткування та валового прибутку

Це дасть змогу уникнути різкого погіршення фінансового становища підприємства через зазначені причини, що досить актуальні в наш час.

Та зрештою показник прибутку не може використовуватися як остаточний критерій перспективності підприємницької діяльності. Прибуток, як і відносні показники типу прибутку на інвестований капітал, вимірюють результати минулої діяльності підприємства, а не її майбутній потенціал. Концентрація зусиль на прибутковості, як на першорядній меті, неминуче породжує особливий стиль керівництва, орієнтованого лише на короткотерміновий успіх. Є певні методи підвищення поточних доходів шляхом скорочення витрат, зниження витрат на розробку нового продукту і підтримки товарної марки, обмеження інвестицій. Та насправді більшість з таких програм поліпшення прибутковості можуть призвести до оборотного ефекту в майбутньому. Тому важливо націлюватись перш за все на підвищення ринкової вартості підприємства шляхом правильного розподілу та використання прибутку.

Величина прибутку характеризує фінансові результати роботи підприємства та визначає його фінансовий стан. Залежно від формування та розподілу відокремлюють кілька видів прибутку. Розрізняють загальний прибуток, тобто весь прибуток підприємства, одержаний від усіх видів

діяльності, до його оподаткування та розподілу, операційний, прибуток від звичайної діяльності до оподаткування і прибуток після оподаткування (прибуток, що реально поступає в розпорядження підприємства – чистий прибуток).

За даними обсягів основних видів прибутку можемо сказати, що рівень отримуваних прибутків є досить на високому рівні, темпи росту яких хоч за останній рік спали, та зрештою мають відносно великі значення (табл. 3.4 та 3.5).

Таблиця 3.4

Основні види прибутку ТОВ «Недекс» за 2015 – 2019 рр.

Показники	Роки				
	2015	2016	2017	2018	2019
Валовий прибуток, тис. грн	8 507	11 224	12 389	13 299	9 135
Прибуток до оподаткування, тис. грн	4 586	4 200	2 488	3 790	563
Чистий прибуток, тис. грн	3 594	3 392	1 789	3 108	462

Таблиця 3.5

Динаміка основних видів прибутку ТОВ «Недекс» за 2015 – 2019 рр.

Показник	Абсолютне відхилення				Темпи росту			
	Роки				Роки			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Валовий прибуток, тис. грн	2 717	1 165	910	-4 163	32%	10%	7%	-31%
Прибуток до оподаткування, тис. грн	-386	-1 712	1 302	-3 227	-8%	-41%	52%	-85%
Чистий прибуток, тис. грн	-202	-1 602	1 318	-2 646	-6%	-47%	74%	-85%

На рис 3.3 графічно зображена динаміка основних видів прибутку. Бачимо однакову тенденцію до змін різних видів прибутку, яка

характеризується збільшенням у 2018 р. та зменшенням у 2016, 2017 та 2019 рр.

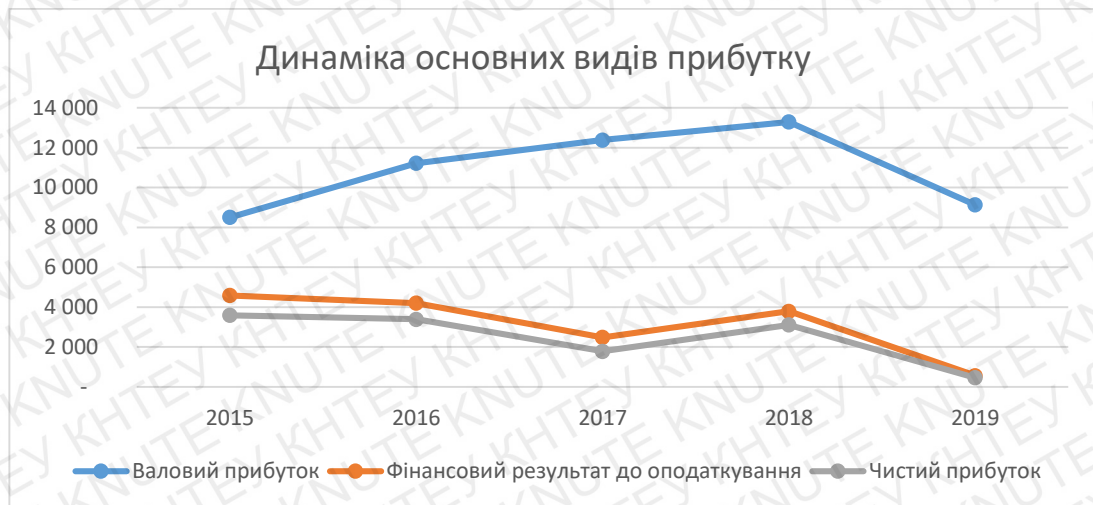

Рис 3.3 Динаміка основних видів прибутку

Прибуток за характером споживання поділяється на капіталізований та спожитий.

За видами діяльності розрізняють прибуток від операційної діяльності, прибуток від інвестиційної діяльності та прибуток від фінансової діяльності підприємства. Загалом обсяги прибутку знаходяться на достатньо високому рівні та в майбутньому періоді цілком можуть збільшитись.

Незважаючи на певні різкі зміни в темпах приросту окремих прибутків, які як від'ємно, так і додатньо впливають на кінцевий результат, маємо досить достатні обсяги та темпи прибутку для перспективного розвитку підприємства.

Проблема ефективності розподілу прибутку підприємств — одна з найбільш дискутованих у сфері фінансового менеджменту в останні роки.

Процес розподілу прибутку підприємства має багаторівневий характер і залежить від багатьох факторів.

Отже, проведене дослідження показало, що:

- фінансові результати діяльності підприємства є найважливішими показниками в системі управління підприємством, визначення і порядок формування яких для фінансового обліку та економічного аналізу для середніх і великих підприємств регламентує НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до

фінансової звітності», для малих підприємств фінансові результати діяльності розраховують відповідно до методики, наведеної П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства», але дослідження наукових праць вчених показало, що не існує єдиного підходу до класифікації фінансових результатів діяльності підприємства;

– доходи і витрати у бухгалтерському обліку групуються за видами звичайної діяльності, а також формування фінансових результатів саме за таким підходом відображаються у формі №2 та є найбільш зручним для аналізу формування фінансових результатів в практичній діяльності підприємства

3.3. Методика факторного аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання

Попереднє дослідження підходів до аналізу фінансових результатів показало [19], що економічний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства, на нашу думку, спрямований на вивчення їх складу, динаміки та структури не тільки в цілому по підприємству, але й за окремими видами його діяльності, на відміну від дослідження [19, с. 5-14; 21, с. 196-197; 22, с. 367-368; 23, с. 53-57;], які приділяють найбільшу увагу аналізу фінансових результатів від основної операційної діяльності, хоча на фінансовий результат діяльності підприємства значно впливають і фінансові результати від фінансової, інвестиційної та іншої діяльності підприємства. Особливе значення має саме факторний аналіз діяльності підприємства. Так, Кіндрацька Г. І., Білик М. С., Загородній А. Г., як показало дослідження проводять факторний аналіз прибутку від операційної діяльності з використанням адитивної факторної моделі, яка містить узагальнені фактори – «дає змогу оцінити вплив кожного із узагальнених факторів (фактори першого порядку) на зміну прибутку від операційної діяльності», а для більш глибокої деталізації факторного аналізу необхідно розкрити структуру таких факторів за рахунок факторів другого порядку – елементів витрат відповідно до П(С)БО 16 «Витрати» [22, с. 368]:

$$\Delta\Pi_o = \Delta\text{Чд} - \Delta\text{Ср} + \Delta\text{ДОі} - \Delta\text{Ва} - \Delta\text{Вз} - \Delta\text{ВОі} \quad (3.1),$$

де $\Delta\Pi_o$ – зміна абсолютної величини прибутку від операційної діяльності підприємства у звітному періоді порівняно з базовим (попереднім чи плановим) показником;

$\Delta\text{Чд}$ – зміни абсолютної величини чистого доходу;

$\Delta\text{Ср}$ – зміни собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);

$\Delta\text{ДОі}$ – зміни інших операційних доходів;

$\Delta\text{Ва}$ – зміни адміністративних витрат;

$\Delta\text{Вз}$ – зміни витрат на збут;

$\Delta\text{ВОі}$ – зміни інших операційних витрат.

На думку науковців Купріної Н. М. та Терепенчук В. В, факторний аналіз фінансових результатів діяльності промислового підприємства повинен охоплювати не тільки результат від операційної діяльності (основної та іншої), але й від фінансової, інвестиційної, іншої, тобто від усіх видів діяльності, так як прибуток або збиток від даних видів діяльності підприємства здійснює суттєвий вплив на загальний фінансовий результат. Проведене попереднє дослідження показало, що для проведення багаторівневого факторного аналізу фінансових результатів з використанням методики побудови адитивної моделі необхідно застосовувати фактори [24]:

- першого порядку (відповідні доходи та витрати від певного виду звичайної діяльності);
- другого порядку (деталізація факторів першого порядку: доходів та витрат від певного виду діяльності (наприклад, витрати від операційної діяльності поділяються на собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), адміністративні витрати, витрати на збут);
- третього порядку (деталізація факторів другого порядку: доходів та витрат за окремими статтями або їх деталізацією – наприклад, собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на матеріальні витрати, витрати на оплату праці, амортизація тощо).

Фінансові результати діяльності підприємства значною мірою залежать від рівня управління його фінансами, що обумовлює необхідність розвитку інформаційної системи фінансового менеджменту, удосконалення її організаційної структури, визначення принципів утворення та умов розподілу і поєднання інформаційних потоків.

Факторний аналіз спрямовано на кількісну оцінку впливу різноманітних чинників на зміну фінансових результатів діяльності підприємства. В основі факторного аналізу лежить використання методичного прийому елімінування, який дозволяє відокремити вплив кожного чинника на зміну результативного показника, що відбулася в звітному періоді.

Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності передбачає побудову факторних моделей для характеристики зв'язку між чинниками та результатами. Залежно від форми цього зв'язку моделі можуть бути детермінованими або стохастичними.

В основу детермінованого моделювання факторної системи покладено можливість послідовного перетворення первісного алгоритму результативного показника відповідно до теоретично передбачених функціональних зв'язків цього показника з чинниками.

Стохастичний аналіз спрямовано на дослідження непрямих зв'язків між чинниками та результативними показниками. Як засіб поглиблення детермінованого аналізу, він дозволяє розширити коло досліджуваних чинників, що визначають стан об'єкта. Стохастичне моделювання факторних систем ґрунтується на визначенні закономірностей залежності відповідних характеристик об'єкта аналізу від кількісних характеристик різноманітних чинників за умов відсутності функціональних зв'язків між ними. За методиками стохастичного факторного аналізу досліджується зв'язок прибутку із загальними обсягами діяльності підприємства, його активами, капіталом, зобов'язаннями, визначаються тенденції зміни абсолютних та відносних показників фінансових результатів у часі тощо. Ці методики

застосовуються переважно у перспективному аналізі та прогнозуванні фінансових результатів.

Чистий прибуток характеризує результат діяльності підприємства за всіма напрямками і може розглядатися як узагальнюючий показник фінансово-господарської діяльності у звітному періоді.

Факторний аналіз чистого прибутку доцільно здійснювати за наступними етапами:

1. Побудова детермінованої мультиплікативної моделі чистого прибутку:

$$\Pi = D \cdot R_{\text{чиста}} \quad (3.2)$$

2. Визначення абсолютної зміни чистого прибутку у звітному періоді ($\Delta\Pi$):

$$\Delta\Pi = \Pi_1 - \Pi_0, \quad (3.3)$$

де Π_1, Π_0 - відповідно чистий прибуток звітного і попереднього періодів, тис. грн.

$$\Delta\Pi (2016) = 3391,5 - 3593,9 = -202,4 \text{ (тис. грн)}$$

$$\Delta\Pi (2017) = 1789,3 - 3391,5 = -1602,2 \text{ (тис. грн)}$$

$$\Delta\Pi (2018) = 3107,6 - 1789,3 = 1318,3 \text{ (тис. грн)}$$

$$\Delta\Pi (2019) = 461,7 - 3107,6 = -2645,9 \text{ (тис. грн)}$$

За 2016 рік відбулось зменшення прибутку на 202,4 тис грн; в 2017 році – зменшення на 1602,2 тис. грн; в 2018 році прибуток зріс на 1318,3 тис. грн, а за 2019 – зменшився на 2645,9 тис грн, що вказує на нестабільний розвиток діяльності підприємства.

3. Послідовна оцінка кількісного впливу чинників на зміну чистого прибутку звітного періоду за методом абсолютних різниць:

$$\Delta\Pi_{(D)} = \Delta D \cdot R_{\text{чиста}_0}, \quad (3.4)$$

$$\Delta\Pi_{(R_{\text{чиста}})} = D_1 \cdot \Delta R_{\text{чиста}}, \quad (3.5)$$

де $\Delta\Pi_{(D)}$, $\Delta\Pi_{(R_{чиста})}$ - абсолютна зміна чистого прибутку внаслідок зміни відповідних чинників: величини доходу від реалізації продукції (D) і чистої рентабельності ($R_{чиста}$), тис. грн.;

ΔD , $\Delta R_{чиста}$ – абсолютна зміна у звітному періоді чинників, що обумовлюють зміну чистого прибутку, тис. грн.;

$R_{чиста0}$ - рівень чистого прибутку по відношенню до доходу від реалізації продукції (чиста рентабельність фінансово-господарської діяльності) у попередньому році, у вигляді десяткового дробу;

D_1 – дохід від реалізації продукції, одержаний підприємством у звітному році, тис. грн.

$$\Delta\Pi_{(D)} \text{ (в 2016 р.)} = (88839,5 - 70852,5) * 0,04 = 686,66 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\Delta\Pi_{(R_{чиста})} \text{ (в 2016 р.)} = 88389,5 * (0,04 - 0,05) = -1114,77 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\Delta\Pi_{(D)} \text{ (в 2017 р.)} = (86338,5 - 88839,5) * 0,02 = -51,83 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\Delta\Pi_{(R_{чиста})} \text{ (в 2017 р.)} = 86338,5 * (0,02 - 0,04) = -1506,72 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\Delta\Pi_{(D)} \text{ (в 2018 р.)} = (103716,5 - 86338,5) * 0,03 = 520,69 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\Delta\Pi_{(R_{чиста})} \text{ (в 2018 р.)} = 103716,5 * (0,03 - 0,02) = 958,15 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\Delta\Pi_{(D)} \text{ (в 2019 р.)} = (94509,1 - 103716,5) * 0,005 = -44,98 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\Delta\Pi_{(R_{чиста})} \text{ (в 2019 р.)} = 94509,1 * (0,005 - 0,03) = -2369,75 \text{ (тис. грн.)}$$

Отже, зміна величини чистого прибутку за аналізований період залежить головним чином від зниження рівня чистої рентабельності, вплив якої суттєво більший за вплив доходу від реалізації продукції.

4. Оцінка сукупного впливу чинників на зміну чистого прибутку підприємства:

$$\Delta\Pi = \Delta\Pi_{(D)} + \Delta\Pi_{(R_{чиста})}. \quad (3.6)$$

$$\Delta\Pi \text{ (в 2016 р.)} = 686,66 - 1114,77 = -428,1 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\Delta\Pi \text{ (в 2017 р.)} = -51,83 - 1506,72 = -1558,55 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\Delta\Pi \text{ (в 2018 р.)} = 520,69 + 958,15 = 1478,79 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\Delta\Pi \text{ (в 2019 р.)} = -44,98 - 2369,75 = -2414,73 \text{ (тис. грн.)}$$

З метою залучення до аналізу додаткової інформації застосовуються багатфакторні моделі, а також методичні прийоми декомпозиційного аналізу, який передбачає послідовну деталізацію і розкриття впливу на результат факторних показників.

На особливу увагу заслуговує чотирьох-факторна мультиплікативна модель аналізу чистого прибутку підприємства. Для побудови даної моделі застосовуються чинники другого ряду, до яких належать: капітал; оборотність активів; мультиплікатор капіталу; чиста рентабельність фінансово-господарської діяльності підприємства.

Залежність чистого прибутку від названих чинників характеризується наступною моделлю:

$$\Pi = \bar{K} \cdot d_A \cdot M_K \cdot R_{чиста}, \quad (3.7)$$

де \bar{K} - середньорічні залишки капіталу, що обчислюються за середньою хронологічною, виходячи з даних, які містяться у пасиві балансу підприємства;

d_A – оборотність (доходність) активів, за якою оцінюється рівень ефективності використання активів підприємства; доходність активів обчислюються як відношення доходу (D) до середньорічних залишків активів (\bar{A}), які визначаються згідно з балансом:

$$d_A = \frac{D}{\bar{A}}; \quad (3.8)$$

M_K - мультиплікатор капіталу, який характеризує здатність власного капіталу створювати активи і являє собою відношення середньорічних залишків активів (\bar{A}) до середньорічних залишків власного капіталу (\bar{K}) підприємства:

$$M_K = \frac{\bar{A}}{\bar{K}}; \quad (3.9)$$

$R_{чиста}$ – чиста рентабельність фінансово-господарської діяльності, яка визначається відношенням чистого прибутку (Π) до доходу (D) підприємства:

$$R_{\text{чиста}} = \frac{\Pi}{D}. \quad (3.10)$$

Зв'язок між чинниками та результативним показником у наведеній моделі є функціональним, отже, факторний аналіз чистого прибутку на її основі може здійснюватись за допомогою модифікованого методу ланцюгових підстановок.

Методика кількісної оцінки впливу чинників на зміну чистого прибутку підприємства складається з наступних елементів:

1. Визначення абсолютної зміни чистого прибутку в звітному періоді ($\Delta\Pi$):

$$\Delta\Pi = \Pi_1 - \Pi_0,$$

де Π_1, Π_0 – чистий прибуток відповідно звітного і базисного періодів, тис. грн.

2. Побудова детермінованої мультиплікативної чотирьох-факторної моделі:

$$\Pi = \bar{K} \cdot d_A \cdot M_K \cdot R_{\text{чиста}}.$$

3. Перевірка відповідності побудованої моделі результативному показнику, який вона характеризує:

$$\Pi = \bar{K} \cdot \frac{D}{A} \cdot \frac{A}{K} \cdot \frac{\Pi}{D}.$$

Якщо скоротити дане рівняння, отримаємо: $\Pi = \Pi$, тобто факторна модель є адекватною і може бути використана для оцінки впливу визначених чинників на зміну чистого прибутку підприємства у звітному періоді.

4. Поетапна оцінка кількісного впливу чинників на зміну прибутку:

$$\Delta\Pi_{(K)} = \Delta\bar{K} \cdot d_{A_0} \cdot M_{K_0} \cdot R_{\text{чиста}_0},$$

$$\Delta\Pi_{(d_A)} = \bar{K}_1 \cdot \Delta d_A \cdot M_{K_0} \cdot R_{\text{чиста}_0},$$

$$\Delta\Pi_{(M_K)} = \bar{K}_1 \cdot d_{A_1} \cdot \Delta M_K \cdot R_{\text{чиста}_0},$$

$$\Delta\Pi_{(R_{\text{чиста}})} = \bar{K}_1 \cdot d_{A_1} \cdot M_{K_1} \cdot \Delta R_{\text{чиста}},$$

де $\Delta\Pi_{(K)}$, $\Delta\Pi_{(d_A)}$, $\Delta\Pi_{(M_K)}$, $\Delta\Pi_{(R_{\text{чиста}})}$ – абсолютна зміна чистого прибутку внаслідок зміни відповідних чинників: капіталу, оборотності активів,

мультиплікатора капіталу та чистої рентабельності фінансово-господарської діяльності, тис. грн.;

$\Delta \bar{K}$, Δd_A , ΔM_K , $\Delta R_{чиста}$ - абсолютна зміна в звітному періоді чинників: власного капіталу, оборотності активів, мультиплікатора капіталу, чистої рентабельності;

\bar{K}_1 – середні залишки власного капіталу звітного періоду, тис.грн.;

d_{A_0} , d_{A_1} - оборотність активів, відповідно, в базисному та звітному періоді;

M_{K_0} , M_{K_1} - мультиплікатор капіталу, відповідно, в базисному та звітному періоді;

$R_{чиста_0}$ - рентабельність основної діяльності (доходу) в базисному періоді.

Побудуємо таблицю факторів, які впливають на величину чистого прибутку ТОВ «Недекс» за аналізований період (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Фактори, які впливають на величину чистого прибутку ТОВ «Недекс» за 2016 – 2019 рр.

Показники, тис. грн	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Чистий прибуток	3593,9	3391,5	1789,3	3107,3	461,7
Чистий дохід від реалізації	70852,5	88839,5	86338,5	103716,5	94509,1
Середні залишки активів	14825,2	20869,9	22342,25	26535,8	28440,45
Середні залишки капіталу	1934,55	5 677,2	8503,4	10937,7	13222,2
Оборотність активів	4,78	4,26	3,86	3,91	3,32
Мультиплікатор капіталу	7,66	3,68	2,63	2,43	2,15
Рентабельність чиста	0,05	0,04	0,02	0,03	0,005

Використовуючи дані табл. 3.6 розрахуємо абсолютне відхилення факторі, що впливають на величину чистого прибутку підприємства за аналізований період.

Таблиця 3.7

**Динаміка факторів, які впливають на величину чистого прибутку
ТОВ «Недекс» за 2016 – 2019 рр.**

Показники, тис. грн	Абсолютне відхилення			
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Чистий прибуток	- 202,40	- 1 602,20	1 318,00	- 2 645,60
Чистий дохід від реал	17 987,00	- 2 501,00	17 378,00	- 9 207,40
Середні залишки активів	6 044,70	1 472,35	4 193,55	1 904,65
Середні залишки капіталу	3 742,65	2 826,20	2 434,30	2 284,50
Оборотність активів	- 0,52	- 0,39	0,04	- 0,59
Мультиплікатор капіталу	- 3,99	- 1,05	- 0,20	- 0,28
Рентабельність чиста	- 0,01	- 0,02	0,01	- 0,03

Побудуємо таблицю абсолютної зміни чистого прибутку внаслідок зміни факторів, використовуючи дані, зазначені в табл. 3.6 і табл. 3.7.

Здійснивши аналіз впливу відповідних факторів на абсолютну величину чистого прибутку, можна дійти висновку, що за 2016, 2017 та 2019 роки негативний вплив мали показники оборотності активів, мультиплікатору капіталу та чистої рентабельності; в 2018 році негативний вплив на чистий прибуток мав показник мультиплікатора капіталу.

Таблиця 3.8

**Вплив факторів на величину чистого прибутку ТОВ «Недекс» за
2016 – 2019 рр.**

Абсолютна зміна чистого прибутку внаслідок зміни:	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
капіталу	6 952,9	1 688,3	512,2	649,0
оборотності активів	- 1 152,8	- 468,3	26,3	- 562,7
мультиплікатора капіталу	- 4 887,8	- 1 315,5	- 178,4	- 362,2
чистої рентабельності	- 1 114,8	- 1 506,7	958,2	- 2 369,8
Загальна зміна чистого прибутку	- 202,4	- 1 602,2	1 318,3	- 2 645,6

5. Оцінка сукупного впливу чинників на зміну чистого прибутку підприємства у звітному періоді:

$$\Delta\Pi = \Delta\Pi_{(K)} + \Delta\Pi_{(d_A)} + \Delta\Pi_{(M_K)} + \Delta\Pi_{(R_{\text{чиста}})}.$$

$$\Delta\Pi(\text{в } 2016 \text{ р.}) = 6952,9 - 1152,8 - 4887,8 - 1114,8 = -202,4 \text{ (тис. грн)}$$

$$\Delta\Pi(\text{в } 2017 \text{ р.}) = 1688,3 - 468,3 - 1315,5 - 1506,7 = -1602,2 \text{ (тис. грн)}$$

$$\Delta\Pi(\text{в } 2018 \text{ р.}) = 512,23 + 26,32 - 178,4 + 958,15 = 1318,3 \text{ (тис. грн)}$$

$$\Delta\Pi(\text{в } 2019 \text{ р.}) = 649,01 - 562,69 - 362,16 - 2369,75 = -2645,6 \text{ (тис. грн)}$$

Отже, для оцінки впливу факторів на зміну фінансових результатів використовують адитивні та мультиплікативні моделі, які формують на основі інформації, що міститься у Формі №2. Факторний аналіз фінансових результатів від операційної діяльності дозволяє поглибити результати, отримані у межах загального аналізу. Факторний аналіз спрямовано на кількісну оцінку впливу різноманітних чинників на зміну фінансових результатів діяльності підприємства. В основі факторного аналізу лежить використання методичного прийому елімінування, який дозволяє відокремити вплив кожного чинника на зміну результативного показника, що відбулася в звітному періоді. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності передбачає побудову факторних моделей для характеристики зв'язку між чинниками та результатами. Залежно від форми цього зв'язку моделі можуть бути детермінованими або стохастичними. В основу детермінованого моделювання факторної системи покладено можливість послідовного перетворення первісного алгоритму результативного показника відповідно до теоретично передбачених функціональних зв'язків цього показника з чинниками. Стохастичний аналіз спрямовано на дослідження непрямих зв'язків між чинниками та результативними показниками.

3.4. Аналіз рентабельності суб'єкта господарювання

Підприємства, які зацікавлені у віддачі від використання ресурсів і вкладеного капіталу, аналізують не лише абсолютну ефективність діяльності підприємства, а й відносну. Для цього співвідносять отриманий ефект із понесеними витратами, тобто розраховують показники рентабельності.

Рентабельність – відносний показник, що показує рівень дохідності діяльності підприємства, або його окремих складових. Значення показників рентабельності конкретизує результати роботи підприємства сильніше, ніж прибуток, адже рентабельність показує співвідношення прибутку з затраченими ресурсами на їх отримання.

Етапами коефіцієнтного аналізу фінансових результатів діяльності є:

1. Визначення основних параметрів досліджуваного об'єкта.
2. Побудова системи коефіцієнтів, які забезпечать повну та достовірну характеристику об'єкта аналізу.
3. Визначення критеріїв оцінки інформації.
4. Обчислення звітних і базисних коефіцієнтів.
5. Оцінка динаміки відповідних коефіцієнтів протягом досліджуваного періоду
6. Загальна оцінка ефективності діяльності підприємства на основі системи коефіцієнтів.

Залежно від мети аналізу ці показники об'єднують у групи:

- коефіцієнти рентабельності фінансово-господарської діяльності;
- коефіцієнти рентабельності активів та капіталу підприємства.

У Додатку И науковці Є. В. Мних та Н.С. Барабаш пропонують наступні алгоритми обчислення основних видів показників рентабельності підприємства [1]. Проведемо розрахунок коефіцієнтів рентабельності фінансово – господарської діяльності підприємства, використовуючи балансову інформацію базового підприємства:

Таблиця 3.9

**Коефіцієнти рентабельності фінансово – господарської діяльності
ТОВ «Недекс» за 2016 – 2019 рр.**

Найменування показника	Роки				
	2015	2016	2017	2018	2019
1.1 Операційна рентабельність	6,47	4,73	2,88	3,65	0,60
1.2. Загальна рентабельність	5,35	4,27	0,65	3,65	0,60
1.3. Чиста рентабельність	5,07	3,82	2,07	3,00	0,49
1.4. Рентабельність виробничих витрат	3,97	3,75	2,10	3,44	0,54
1.5. Рентабельність загальних витрат	3,59	3,38	1,90	3,10	0,49

Таблиця 3.10

Динаміка коефіцієнтів рентабельності фінансово – господарської діяльності ТОВ «Недекс» за 2016 – 2019 рр.

Найменування показника	Відхилення абсолютне				Відхилення відносне			
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
1.1 Операційна рентабельність	- 1,75	- 1,85	0,77	- 3,06	-27%	-39%	27%	-84%
1.2. Загальна рентабельність	- 1,08	- 3,61	3,00	- 3,06	-20%	-85%	460%	-84%
1.3. Чиста рентабельність	- 1,25	- 1,75	0,92	- 2,51	-25%	-46%	45%	-84%
1.4. Рентабельність виробничих витрат	- 0,22	- 1,66	1,34	- 2,90	-6%	-44%	64%	-84%
1.5. Рентабельність загальних витрат	- 0,20	- 1,48	1,20	- 2,61	-6%	-44%	63%	-84%

Графічно динаміку коефіцієнтів фінансово – господарської діяльності зображено на рис. 3.4.

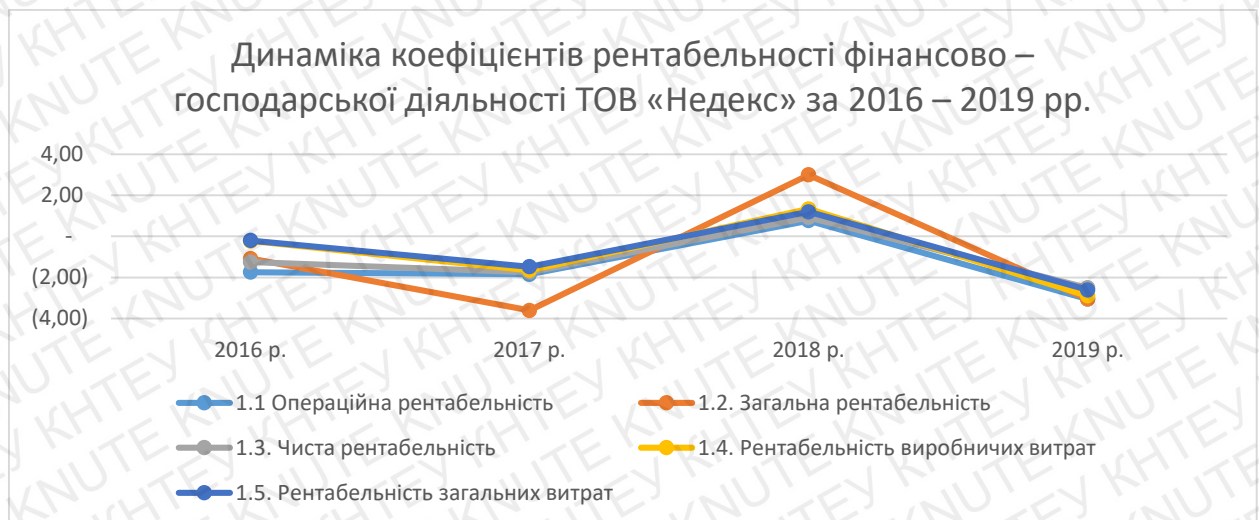

Рис. 3.4. Динаміка коефіцієнтів рентабельності фінансово – господарської діяльності ТОВ «Недекс» за 2016 – 2019 рр.

Проведемо розрахунок коефіцієнтів рентабельності активів та капіталу підприємства, використовуючи балансову інформацію базового підприємства:

Таблиця 3.11

Коефіцієнти рентабельності активів та капіталу ТОВ «Недекс» за 2016 – 2019рр.

Найменування показника	Роки				
	2015	2016	2017	2018	2019
2.1. Рентабельність власного капіталу	28,41	28,41	3,49	28,41	3,49
2.2. Рентабельність активів	9,72	9,72	1,64	9,72	1,64
2.3. Рентабельність виробничого потенціалу	23,64	17,04	7,54	11,48	1,79
2.4. Рентабельність оборотних активів	18,06	15,53	7,83	10,28	1,73
2.5. Рентабельність поточної діяльності	0,05	0,04	0,02	0,03	0,005

Дані табл. 3.9 - 3.12 характеризують суттєве зниження рентабельності за обома групами показників у звітному періоді.

Таблиця 3.12

Динаміка коефіцієнтів рентабельності активів та капіталу ТОВ «Недекс» за 2018 – 2019рр.

Найменування показника	Відхилення абсолютне				Відхилення відносне			
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
2.1. Рентабельність власного капіталу	- 1,75	- 1,85	0,77	- 3,06	-27%	-39%	27%	-84%
2.2. Рентабельність активів	- 1,08	- 3,61	3,00	- 3,06	-20%	-85%	460%	-84%
2.3. Рентабельність виробничого потенціалу	- 1,25	- 1,75	0,92	- 2,51	-25%	-46%	45%	-84%
2.4. Рентабельність оборотних активів	- 0,22	- 1,66	1,34	- 2,90	-6%	-44%	64%	-84%
2.5. Рентабельність поточної діяльності	- 0,20	- 1,48	1,20	- 2,61	-6%	-44%	63%	-84%

У групі коефіцієнтів рентабельності фінансово – господарської діяльності динаміка, виявлена в процесі аналізу, є наслідком зниження доходів

поточного періоду на 9 %, що призвело до зниження всіх видів прибутку на 84 %.

Графічно динаміку коефіцієнтів рентабельності активів та капіталу зображено на рис. 3.5.

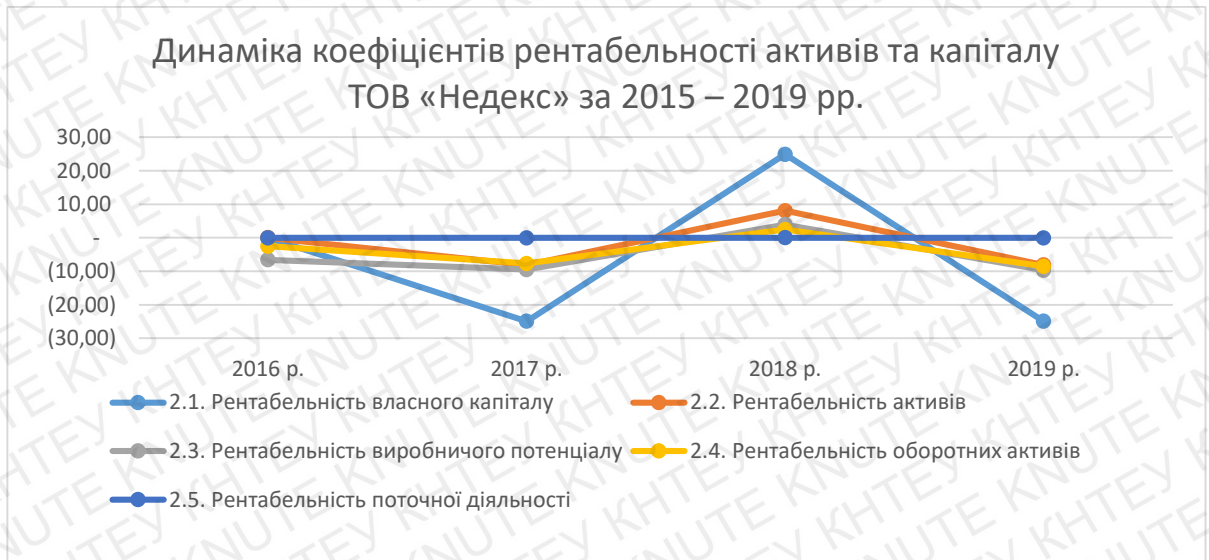

Рис. 3.5. Динаміка коефіцієнтів рентабельності активів та капіталу ТОВ «Недекс» за 2016 – 2019 рр.

Отже, аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства займає важливе місце при визначенні тактичних та стратегічних цілей діяльності підприємства, які суб'єкт господарювання планує реалізувати у майбутньому.

Висновки за розділом 3

Таким чином, для ефективного управління доходами, витратами та фінансовими результатами аналіз фінансових результатів для промислового підприємства повинен охоплювати: аналіз складу, динаміки та структури фінансових результатів; аналіз формування та динаміки фінансових результатів підприємства від основної операційної діяльності; детальний аналіз формування, динаміки та структури фінансових результатів від іншої операційної діяльності; аналіз формування чистого прибутку; аналіз рентабельності виробництва; для виявлення та усунення негативних факторів та збільшення впливу позитивних, проводити факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

Підсумовуючи вище сказане, задля стабільного та прибуткового функціонування підприємству необхідно звернути увагу на дослідження показників рентабельності, а саме шляхів їх зростання.

Аналітичне забезпечення розрахунку рентабельності виступає важливим моментом, оскільки результати аналізу дозволять визначити тенденцію її поведінки, визначити вплив факторів, що спричиняють її зміну, та виявити резерви підвищення рівня рентабельності, а отже і прибутковості діяльності підприємства. В умовах нинішніх економічних та політичних явищ підприємство має приділяти значну увагу аналізу своєї діяльності, зокрема рентабельності, оскільки це є необхідною умовою для попередження можливих кризових моментів.

Висновки і пропозиції

Фінансові результати – це результат діяльності суб'єктів господарювання, що визначається як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, виражена у абсолютних показниках прибутку (збитку). Процес формування фінансових результатів спрямований на те, щоб досягти потрібного їх розміру, реалізувати всі резерви, за рахунок фінансової, операційної та інвестиційної діяльності. Фінансові результати відображають головну мету підприємницької діяльності, її дохідність, і є вирішальними для підприємства. Окрім його керівництва і колективу вони цікавлять вкладників капіталу, кредиторів, державні органи, фондові біржі тощо. Інформація про фінансовий результат відображається у фінансових звітах підприємства та є загальнодоступною інформацією для визначення рівня ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства та є головним джерелом інформації для потенційних партнерів.

Прибуток є основним фінансовим джерелом розвитку підприємства, науково-технічного удосконалення його матеріальної бази і продукції, всіх форм інвестування. Він служить джерелом сплати податків. Але фінансовий результат являє собою складну економічну категорію, що потребує більш поглибленого вивчення сутності, ролі, особливостей формування, розподілу, використання фінансових результатів та їх впливу на господарську діяльність підприємства, тому потребує подальших глибоких досліджень.

Для забезпечення ефективності фінансового менеджменту на конкретному підприємстві необхідними є обґрунтування, формування та реалізації адекватної моделі управління фінансовими результатами як цілісної системи прогнозування, планування і контролю за процесами формування та розподілу фінансових результатів підприємства в процесі здійснення його фінансово-господарської діяльності, що в свою чергу обумовлено застосуванням різних видів фінансового аналізу в системі управління фінансовими результатами суб'єкта господарювання. Місце і роль фінансового аналізу в системі управління економікою підприємства

обумовлюється потребою у повній та об'єктивній інформації щодо стану і динаміки фінансових відносин у ході виконання бізнес-планів. Первинна інформація надходить із бухгалтерського обліку, який забезпечує постійне збирання, систематизацію і узагальнення облікових даних. Разом з тим, управління фінансами потребує інформації щодо характеру змін в економіці підприємства і тенденціях його розвитку, яка формується у підсистемі фінансового аналізу.

Успішне управління фінансовими результатами спирається на фінансовий аналіз з метою обґрунтування фінансових рішень, пов'язаних з режимом ефективного функціонування суб'єктів господарювання, учасників ринку цінних паперів, зокрема емітентів, інвесторів, інвестиційних посередників, фондових бірж тощо. Відповідно до мети суб'єкта аналізу його предметом є стан розвитку об'єкта аналізу та на основі встановлення властивих причинно-наслідкових зв'язків можливі варіанти управлінських рішень, що спрямовані на оптимізацію власної тактики і стратегії з метою отримання певного позитивного результату. При цьому загострюється потреба в достовірній інформації про сфери вкладення коштів і надійність емітентів цінних паперів, потенційних позичальників, партнерів тощо з метою зниження невизначеності, послаблення впливу суб'єктивних факторів та підвищення якості управлінських та інвестиційних рішень. Отже, роль фінансового аналізу в управлінні фінансово-господарськими процесами полягає у тому, що він є однією з найважливіших управлінських функцій, на основі якої реалізуються принципи об'єктивності та ефективності управління підприємством. Таким чином, у процесі управління фінансами підприємства фінансовий аналіз займає проміжне положення між етапом збирання інформації та етапом прийняття управлінських рішень.

Ефективність фінансового аналізу забезпечується повнотою і якістю економічної інформації, яку поділяють на внутрішню та зовнішню. До зовнішньої відносять інформацію, що характеризує загальноекономічну і політичну ситуацію у країні, галузь діяльності підприємства, стан ринку

капіталу, власників, основних ділових партнерів підприємства. До внутрішніх джерел відносять інформацію, що містить в *установчих* документах, облікова інформація, нормативно-планова та інша інформація.

Використання усіх видів інформаційних ресурсів у фінансовому аналізі забезпечує комплексну і всебічну оцінку діяльності підприємства.

При цьому формування інформаційної бази фінансового аналізу повинне відповідати таким ознакам корисності даних: своєчасність, достатність, зрозумілість, релевантність, зіставленість, надійність, економічна ефективність, суттєвість.

У міру формування в Україні ринкового середовища неминуче зросте роль фінансового аналізу для обґрунтування фінансових рішень, пов'язаних з режимом ефективного функціонування суб'єктів господарювання, учасників ринку цінних паперів, зокрема емітентів, інвесторів, інвестиційних посередників, фондових бірж. Відповідно до мети суб'єкта аналізу його предметом є стан розвитку об'єкта дослідження та на основі встановлення властивих причинно-наслідкових зв'язків можливі варіанти управлінських рішень, що спрямовані на оптимізацію власної тактики і стратегії з метою отримання певного позитивного результату. При цьому загострюється потреба в достовірній інформації про сфери прикладання коштів і надійність емітентів цінних паперів, потенційних позичальників, партнерів тощо з метою зниження невизначеності, послаблення впливу суб'єктивних факторів та підвищення якості управлінських та інвестиційних рішень.

Одним з основних прийомів формалізації аналітичного процесу в управлінні доходами, витратами та прибутком підприємства є побудова організаційно-інформаційної моделі аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання, вона є стислою характеристикою аналітичного процесу щодо його мети і завдань, суб'єктів і об'єктів дослідження, системи показників, які визначають параметри об'єктів, інформаційного та методичного забезпечення.

Ефективність фінансово-господарської діяльності значною мірою залежить від здатності фінансового аналізу досліджувати та передбачати

фінансові результати як наслідок руху різноспрямованих грошових потоків, розподілених у часі.

Фінансовий аналіз має сприяти отриманню суб'єктом управління необхідної інформації щодо фінансово-господарської діяльності з метою оцінки її доцільності, правомірності та ефективності стосовно економічних ситуацій, які є причиною цієї діяльності. Це означає, що формування методики аналізу, контролю і прогнозування фінансових результатів вимагає конкретизації складових аналітично-контрольного процесу у межах організаційно-інформаційної моделі відповідно до причин здійснення окремих видів фінансово-господарських операцій. А значить, послідовність аналізу фінансових результатів визначається потребою поетапного розкриття економічної інформації відповідно до його мети і завдань, характеристику яких наведено в запропонованій організаційно-інформаційній моделі, на основі проведеного дослідження.

Проаналізувавши показники діяльності за 2015 – 2019 рр. можна зробити висновок про в цілому ефективну діяльність підприємства на тій підставі, що більшість показників мають тенденцію до зростання. Позитивні зміни у діяльності підприємства відбулись за рахунок збільшення ресурсного потенціалу, однак нестабільна економічна ситуація в регіоні та зниження рівнів доходів в 2019 р. негативно впливали на показники прибутку, і як наслідок на показники рентабельності.

Фінансові результати діяльності підприємства є найважливішими показниками в системі управління підприємством, визначення і порядок формування яких для фінансового обліку та економічного аналізу для середніх і великих підприємств регламентує НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», для малих підприємств фінансові результати діяльності розраховують відповідно до методики, наведеної П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства». Але, як показало дослідження наукових праць вчених - не існує єдиного підходу до класифікації фінансових результатів діяльності підприємства. Доходи і витрати у бухгалтерському обліку

групується за видами діяльності, а також формування фінансових результатів саме за таким підходом відображаються у формі №2 та є найбільш зручним для аналізу формування фінансових результатів в практичній діяльності підприємства. Значимість аналізу формування і використання фінансових результатів зумовлена тим, що від результатів цього розподілу залежать не лише темпи розвитку підприємства на основі самофінансування, а й забезпечення інтересів власників, задоволення матеріальних та соціальних потреб персоналу. Визначення напрямків використання чистого прибутку належить до компетенції самого підприємства і його засновників. Для успішної перспективної діяльності підприємства необхідна побудова системи управління фінансовими результатами підприємства. Розробка політики управління фінансових результатів дозволить приймати ефективні управлінські рішення за всіма основними аспектами їх формування, розподілу й використання в процесі фінансово-господарської діяльності підприємства. Беручи до уваги зростання ринкової вартості підприємства з року в рік, можемо зробити висновок про ефективну політику використання фінансових результатів.

На особливу увагу заслуговує факторний аналіз фінансових результатів діяльності, оскільки він дозволяє поглибити результати, отримані у межах загального аналізу. Факторний аналіз спрямовано на кількісну оцінку впливу різноманітних чинників на зміну фінансових результатів діяльності підприємства. В основі факторного аналізу лежить використання методичного прийому елімінування, який дозволяє відокремити вплив кожного чинника на зміну результативного показника, що відбулася в звітному періоді. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності передбачає побудову факторних моделей для характеристики зв'язку між чинниками та результатами. Використавши інформацію, що міститься у Формі №2 була проведена оцінка впливу факторів на зміну фінансових результатів використовуючи адитивні та мультиплікативні моделі факторного аналізу. Як показало дослідження, на

величину прибутку аналізованого підприємства найбільший вплив мали показники рентабельності та середніх залишків капіталу.

Підприємства, які зацікавлені у віддачі від використання ресурсів і вкладеного капіталу, аналізують не лише абсолютну ефективність діяльності підприємства, а й відносну. Для цього співвідносять отриманий ефект із понесеними витратами, тобто розраховують показники рентабельності.

Рентабельність – відносний показник, що показує рівень дохідності діяльності підприємства, або його окремих складових. Значення показників рентабельності конкретизує результати роботи підприємства сильніше, ніж прибуток, адже рентабельність показує співвідношення прибутку з затраченими ресурсами на їх отримання.

Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства займає важливе місце при визначенні тактичних та стратегічних цілей діяльності підприємства, які суб'єкт господарювання планує реалізувати у майбутньому, тому вкрай важливо звернути увагу на дослідження показників рентабельності, задля стабільного та прибуткового функціонування підприємства, а саме шляхів їх зростання. В ході дослідження було запропоновано систему показників рентабельності підприємства. Проведений аналіз рентабельності свідчить про необхідність її подальшого дослідження, з метою виявлення резервів її підвищення, а отже і підвищення прибутковості діяльності підприємства.

Шляхами зростання прибутку ТОВ «Недекс» у загальному вигляді на нашу думку є:

1. Збільшення обсягу реалізації товарів на основі добре поставленого маркетингу, максимального використання наявних виробничих потужностей, а при необхідності їх розширення, раціональне використання виробничого потенціалу і всіх ресурсів.
2. Зниження собівартості продукції по всіх елементах витрат і статтям калькуляції.

3. Проведення грамотної, науково-обґрунтованої цінової політики в умовах ринку.

4. Здійснення прогресивних структурних зрушень убік збільшення частки більш рентабельних, прибуткових видів продукції при наявності попиту на них і добре поставленому маркетингу.

Оскільки базове підприємство не досліджувало на достатньому рівні фінансові результати, були надані пропозиції, щодо удосконаленні організації та методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, які були впроваджені в його діяльність.

З проведеного аналізу можна зробити висновок, що діяльність ТОВ «Недекс» направлена на подальший розвиток в майбутньому та на отримання прибутку.

Список використаних джерел

1. Фінансовий аналіз: підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш – К. Київ. Нац.-торг.- екон. Ун-т, 2014. – 536 с.
2. Лайко П.А., Фінанси АПК: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Лайко П.А., Ляшенко Ю.І.- К.:ДІА, 2000. - 225 с.;
3. Скалюк Р. В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств / Р. В. Скалюк // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. - 2010. - Вип. 18(1). - С. 135-141. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npknntu_e_2010_18\(1\)_23](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npknntu_e_2010_18(1)_23).
4. Дейнека О.В. Сутність поняття «фінансовий результат» та особливості його формування / Дейнека О.В., Остапенко О.А. // Молодіжн. наук. вісн. УАБС НБУ. Економічні науки, 2013. - №4
5. Загальні вимоги до фінансової звітності: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1: затв. наказом Мінфіну від 07.02.2013 №73 за8 станом на 03.08.2018 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
6. Шипіна С.Б. Сутність поняття «фінансові результати» як об'єкта бухгалтерського обліку / С.Б. Шипіна // Вісник ЖДТУ. Економічні науки, 2012. - №1 (59)
7. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз: Підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 392 с.
8. Білик М.Д., Бабіч В.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами діяльності підприємств // Бізнес Інформ. 2015. № 4. С. 207.
9. Мельник Т.Ю. Формування інформаційних ресурсів управлінського обліку для контролювання фінансових результатів підприємства // Молодий вчений. 2015. № 8 (23). Ч. 2. С. 63–68.

10. Чмутова В. П. Методические подходы к статистической оценке финансовых результатов деятельности предприятия // Вісник. 2001. № 1(17). С. 66–69.
11. Стаднюк Т.С. Особливості методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2016. № 1. С. 127- 132.
12. Яріш П.М., Касьянова Ю. В. Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності органі- зацій // Управління розвитком. 2015. № 4(144). С. 159–162.
13. Білик М. Д., Павловська О. В., Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька Фінансовий аналіз: навч. посі- бник / Білик М. Д. та ін. 2-ге вид. К.: КНЕУ, 2014. 592 с.
14. Литвин Б.М., Стельмах М.В. Фінансовий аналіз: навч.посібник. К. : «Хай- Тек Прес», 2013. 336 с.
15. Петришина Н.С., Кнець Ю.О. Методичні основи аналізу фінансових результатів діяльності промис- лового підприємства // Наука й економіка. 2014. № 2 (34). С. 52-54.
16. Мочаліна З.М. Поспелов О.В. Методичний інструментарій та сучасні проблеми аналізу фінансових результатів // Науково-технічний збірник «Комунальне господарство міст». 2011. № 98. С. 221–227.
17. Білик М.Д., Бабіч В.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами діяльності підприємств // Бізнес Інформ. 2015. № 4. С. 207.
18. Купріна Н.М., Терепенчук В.В. Особливості економічного аналізу фінансових результатів діяльності промислового підприємства // Науковий вісник. Науки: економіка, політологія, історія. 2010. С. 91-100.
19. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово- господарської діяльності підп- риемства: навч. посібник. К.: Кондор, 2007. 180 с.

20. Тесленко Т. І. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення / Т.І. Тесленко, Н.В. Конькова // Бізнес Інформ. Економіка, Бух. облік та аудит, 2013. - №4
21. Горицкая Н.Г. Особенности бухгалтерського учета в современных условиях: навч. посібник. К.: Редакция газеты «Бухгалтерия. Налоги. Бизнес», 2012. – 352 с.
22. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: підручник / за ред. проф. А.Г. Загороднього. 3-е вид. переробл. та допов. К. : Знання, 2008. 487 с.
23. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: навч. посібник. К.: Кондор, 2015. 196 с.
24. Купріна Н.М., Терепенчук В.В. Факторний аналіз фінансових результатів від звичайної діяльності промислового підприємства // Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук.пр. Дніпропетровськ: ДНУ. 2010. Вип. 266. Т.1. С. 25-36.
25. Грабовецький, Б. Є. Економічний аналіз : навчальний посібник / Б. Є. Грабовецький. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 85 с.
26. Господарський кодекс України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
27. Костюк О.М. Економічний аналіз фінансових результатів підприємства. Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Електронне видання. 2017р.
28. Методичні аспекти аналізу рентабельності діяльності підприємства - Лебедева А. М –Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова, 2012. Т 17. Вип 3 -4.
29. Куслії В.О. Механізм формування фінансових результатів підприємств: зарубіжний досвід і вітчизняні особливості / В.О. Куслії // Вісник ЖДТУ. – 2015. – № 74. – С. 24–34.
30. Скалюк Р. В. Економічний механізм управління фінансовими результатами промислових підприємств: теоретичні основи забезпечення функціонування / Р.В. Скалюк // Економічний вісник Донбасу. — 2011. — No 2. — С. 86-93.
31. Управління фінансовими результатами діяльності підприємства з метою оптимізації структури капіталу

32. Фінансові результати великих та середніх підприємств до оподаткування за видами економічної діяльності. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
33. Кононова І.В. Аналіз підходів до управління підприємством у сучасних умовах / І.В. Кононова // Прометей. – Стратегії розвитку підприємства в умовах ринкової економіки. – 2013. – № 1 (40). – С. 146-151.
34. Пилипенко Л.М. Економічна сутність результатів діяльності підприємства / Л.М. Пилипенко, М.Р. Вінярська // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф-ції. – Львів: В-во Львівської політехніки, 2011. – С. 457-458.
35. Костантьюк Н. Управління фінансовими результатами діяльності підприємства з метою оптимізації структури капіталу / Н. Костантьюк, І. Дзодз // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф-ції. – Тернопіль: Крок, 2016. – С. 83-85.
36. Вороніна О.О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04 / Олександра Олександрівна Вороніна; Харківський національний економічний університет. – Харків, 2009. – 23 с.
37. Захаркін О.О. Порівняльна характеристика концепцій управління підприємством в системі його інноваційної діяльності / О.О. Захаркін // Вісник ЖДТУ. – Економічні науки. – 2014. – № 4 (70). – С. 53-58.
38. Киш Л. М. Особливості менеджменту фінансових результатів діяльності суб'єкта господарювання в межах функціонального та антикризового управління // ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики, 2018, № 5. – С. 75 -86.
39. Тиннська І. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу і проблеми його вдосконалення // Економічний аналіз. 2011 рік. Випуск 8. Частина 2. С. 423 -426
40. Фаріон І. Д. Управлінський облік: підруч. / І.Д. Фаріон, Т.М. Писаренко // К. : ЦУЛ, 2012. – 792 с.

41. Купріна Н.М. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: теоретичний та практичний аспект // ЕКОНОМІКА ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Том 10, Випуск 4/2018
42. Остап'юк Н. А. Методика оцінки фінансового стану підприємства в умовах інфляції / Н. А. Остап'юк // Вісник ЖДТУ. – 2011. – № 1(55). – С. 127–129.
43. Яріш П. М. Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності організацій / П. М. Яріш, Ю. В. Касьянова // Управління розвитком. – 2013. – № 4(144). – С. 159–162.
44. Скрипник М.Є. Облік і аналіз фінансових результатів в управлінні виробничим підприємством : автореф. дис. ... канд. екон. наук / М.Є. Скрипник. – К., 2014. – 23 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : eprints.kname.edu.ua/.../3/arefSKRYPNYK-01-09-2014.do
45. Проблеми обліку доходів та витрат торговельних підприємств / [С.В. Князь, В.П. Залуцький, Н.П. Яворська] // Ефективна економіка. – 2017. – № 2. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5425>
46. Скрипник М.Є. Облік і аналіз фінансових результатів в управлінні виробничим підприємством: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук: 08.00.09 / М.Є. Скрипник; Міністерство освіти і науки України, Київський національний торговельно-економічний університет. – Київ, 2014. – 25 с.
47. Ратушна О.П. Обліково-аналітичне забезпечення аналізу фінансових результатів / О.П. Ратушна // Облік і фінанси АПК. – 2012. – № 1. – С 72–76
48. Струк Н.С. Перспективи розвитку методичного підходу до аналізу фінансових результатів на підприємстві // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету – 2017. С. 109 – 113
49. Кочетова О. І. Управління фінансовими результатами підприємств України / О. І. Кочетова // Тези доповідей I Всеукраїнської науково-

теоретичної інтернет-конференції студентів і аспірантів. – Миколаїв: МНАУ, 2013. – С. 22- 24.

50. Круш П. В. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства : собівартість, прибуток: навчальний посібник / П. В. Круш, О. В. Клименко, В. І. Подвігіна. – Київ : Каравела, 2015. – 420 с.

51. Круш П. В. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства : собівартість, прибуток: навчальний посібник / П. В. Круш, О. В. Клименко, В. І. Подвігіна. – Київ : Каравела, 2015. – 420 с.

52. Міжнародні стандарти фінансової звітності. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України: [база даних]. – Режим доступу:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010

53. Рета М. В. Сучасні проблеми обліку фінансових результатів діяльності підприємств / М. В. Рета, Г. О. Пляка // Вісник НТУ «ХП». – 2015. – № 25 (1134). – С. 25-34.

54. Кожанова Є.П., Отенко І.П., Серікова Т.М., Куліков П.М. Економічний аналіз: навч. посіб. — Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009.

55. Крайник О.П. Економіка підприємства – Л.: Львівська політехніка. 2013 – 203с.

56. Червінська С.Л. Особливості визначення фінансових результатів діяльності аграрних підприємств / С.Л.Червінська // Облік і фінанси АПК. – 2015. – № 6 – С. 107 – 110

57. Патарідзе-Вишинська М.В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід / М.В. Патарідзе-Вишинська // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – №2. – С. 25-37

58. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>

59. Шлапак Д.В. Фінансові результати діяльності підприємства: сутність, порядок формування та відображення в обліку / Д.В. Шлапак / X Всеукраїнська науково-практична конференція «Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України» - 2016. – С. 85-88
60. Рета М. В. Сучасні проблеми обліку фінансових результатів діяльності підприємств / М. В. Рета, Г. О. Пляка // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2015. – № 25 (1134). – С. 25-34.
61. Коцеруба Н. В. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства / Н. В. Коцеруба, Р. Р. Грицина, Н. В. Білецька // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2016. - № 1. - С. 24-28
62. Момотюк Л. Є. Фінансова звітність у забезпеченні статистичного аналізу діяльності підприємств / Л. Є. Момотюк // Інвестиції: практика та досвід. - 2015. - № 21. - С. 35-38.
63. Гнатенко Є.П. Методичні підходи до проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства / Є. П. Гнатенко, Н. О. Венгер // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського. Економічні науки: збірник наукових праць / за редю І. Т. Кішака - №1 (6) червень 2016. – Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2016 – С. 42- 46.
64. Касич А. О. Методика експрес-аналізу фінансових результатів діяльності підприємства [Електронний ресурс] / А. О. Касич, К. О. Мирошніченко, М. О. Похила // Економіка та суспільство. – 2018. – Вип. 18. – С. 922-927. – Режим доступу: <http://www.economyandsociety.in.ua/journal-18/25-statistics-18/2336-kasich-a-o-miroshnichenko-k-o-pokhila-m-o>
65. Струк Н.С., Муц Ю.І. Перспективи розвитку методичного підходу до аналізу фінансових результатів на підприємстві. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. № 24–25. С. 109–113.

66. Левченко Н.М., Кулик Ж.О. Удосконалення методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2014. № 21. С. 68-72.
67. Поддєрьогін А. М, Скочій С. В. Факторний аналіз формування прибутку виробничого підприємства. Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2018. N 2. С. 304-318.
68. Чернишова О.Б., Янковий В.О. Теоретичні засади факторного аналізу прибутку підприємства на базі детермінованих моделей. Економіка харчової промисловості. 2015. №2(26).
69. Білий М. М. Фінансові результати підприємства: факторний аналіз в умовах економічної кризи. Вісник Прикарпатського університету. 2014. Випуск X. С. 234-241.
70. Бегун С. І., Воронюк А. Л. Місце кореляційно-регресійного аналізу в управлінні підприємством. Молодий вчений. 2020. №4(80). С. 277-281.

Додатки

Додаток А

Звіт про фінансовий стан ТОВ «Недекс» станом на 31 грудня 2015 року

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	18,9	359,5
первісна вартість	1011	139	533,1
знос	1012	-120,1	-173,6
Усього за розділом I	1095	18,9	359,5
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	4198,8	14844,8
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	4469,4	3600,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1	904,7
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	98,6
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	70,4	76,6
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	742,8	395,6
Витрати майбутніх періодів	1170	3,7	1,8
Інші оборотні активи	1190	266,5	73,7
Усього за розділом II	1195	9752,6	19897,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	9771,5	20257,3

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	37,5	37,5
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	100,1	3694
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	137,6	3731,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	8246,5	15184,6
розрахунками з бюджетом	1620	73,4	993
у тому числі з податку на прибуток	1621	68,1	992,2
розрахунками зі страхування	1625	0,2	0,2

розрахунками з оплати праці	1630	1,7	1,2
-----------------------------	------	-----	-----

Продовження додатку А

Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	1312,1	346,8
Усього за розділом III	1695	9633,9	16525,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	9771,5	20257,3

2. Звіт про фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	70852,5	38475,8
Інші операційні доходи	2120	455,8	10,6
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	71308,3	38486,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-62345,7	-34289,5
Інші операційні витрати	2180	-4376,5	-3615,9
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-66722,2	-37905,4
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	4586,1	581
Податок на прибуток	2300	-992,2	-109,7
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	3593,9	471,3

Додаток Б

Звіт про фінансовий стан ТОВ «Недекс» станом на 31 грудня 2016 року

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	359,5	1679,9
первісна вартість	1011	533,1	1925,7
знос	1012	-173,6	-245,8
Усього за розділом I	1095	359,5	1679,9
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	14844,8	18221,7
у тому числі готова продукція	1103	0	18023,8
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3600,6	2512,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	904,7	226,9
у тому числі з податку на прибуток	1136	98,6	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	76,6	115,2
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	395,6	560,4
Витрати майбутніх періодів	1170	1,8	5,2
Інші оборотні активи	1190	73,7	199,9
Усього за розділом II	1195	19897,8	21842
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	20257,3	23521,9

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	37,5	537,5
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3694	7085,4
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	3731,5	7622,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	15184,6	15534,7
розрахунками з бюджетом	1620	993	138,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	992,2	57

Продовження додатку Б

розрахунками зі страхування	1625	0,2	0
розрахунками з оплати праці	1630	1,2	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	346,8	225,7
Усього за розділом III	1695	16525,8	15899
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	20257,3	23521,9

2. Звіт про фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	88839,5	70852,5
Інші операційні доходи	2120	69,5	455,8
Інші доходи	2240	0,6	0
Разом доходи	2280	88909,6	71308,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-77615,7	-62345,7
Інші операційні витрати	2180	-7094,2	-4376,5
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-84709,9	-66722,2
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	4199,7	4586,1
Податок на прибуток	2300	-808,2	-992,2
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	3391,5	3593,9

Додаток В

Звіт про фінансовий стан ТОВ «Недекс» станом на 31 грудня 2017 року

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	1679,9	2173,7
первісна вартість	1011	1925,7	2563,2
знос	1012	-245,8	-389,5
Усього за розділом I	1095	1679,9	2173,7
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	18221,7	21558,2
у тому числі готова продукція	1103	18023,8	21426,1
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2512,7	822,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	226,9	2
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	115,2	19,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	560,4	298,3
Витрати майбутніх періодів	1170	5,2	5,7
Інші оборотні активи	1190	199,9	136,5
Усього за розділом II	1195	21842	22842,5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	23521,9	25016,2

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	537,5	537,5
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7085,4	8846,4
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	7622,9	9383,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	15534,7	15155,5
розрахунками з бюджетом	1620	138,6	357,1

у тому числі з податку на прибуток	1621	57	357,1
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	0	0

Продовження додатку В

Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	225,7	119,7
Усього за розділом III	1695	15899	15632,3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	23521,9	25016,2

2. Звіт про фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	86338,5	88839,5
Інші операційні доходи	2120	73,1	69,5
Інші доходи	2240	0,2	0,6
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	86411,8	88909,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-73949,7	-77615,7
Інші операційні витрати	2180	-9974,2	-7094,2
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-83923,9	-84709,9
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	2487,9	4199,7
Податок на прибуток	2300	-698,6	-808,2
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1789,3	3391,5

Додаток Г

Звіт про фінансовий стан ТОВ «Недекс» станом на 31 грудня 2018 року

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	2173,7	1738,4
первісна вартість	1011	2563,2	2290,8
знос	1012	-389,5	-552,4
Усього за розділом I	1095	2173,7	1738,4
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	21558,2	25336
у тому числі готова продукція	1103	21426,1	25203
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	822,2	1635,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	2	3,9
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19,6	1916,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	298,3	1120,6
Витрати майбутніх періодів	1170	5,7	4,3
Інші оборотні активи	1190	136,5	211,5
Усього за розділом II	1195	22842,5	30229,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	25016,2	31967,5

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	537,5	537,5
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8846,4	11954
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	9383,9	12491,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	15155,5	15736

розрахунками з бюджетом	1620	357,1	362,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	357,1	204,5
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	0	0

Продовження додатку Г

Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	119,7	3377,4
Усього за розділом III	1695	15632,3	19476
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	25016,2	31967,5

2. Звіт про фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	103716,5	86338,5
Інші операційні доходи	2120	285,5	73,1
Інші доходи	2240	0	0,2
Разом доходи	2280	104002	86411,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-90417,9	-73949,7
Інші операційні витрати	2180	-9780,8	-9974,2
Інші витрати	2270	-13,6	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-100212,3	-83923,9
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	3789,7	2487,9
Податок на прибуток	2300	-682,1	-698,6
Чистий прибуток (збиток)	2350	3107,6	1789,3

Додаток Д

Звіт про фінансовий стан ТОВ «Недекс» станом на 31 грудня 2019 року

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	1738,4	1524,8
первісна вартість	1011	2290,8	2330,6
знос	1012	-552,4	-805,8
Усього за розділом I	1095	1738,4	1524,8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	25336	24237,8
у тому числі готова продукція	1103	25203	24066,2
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	1635,9	1919,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	3,9	3,9
у тому числі з податку на прибуток	1136	0,1	0,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1916,9	220,2
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1120,6	43,3
Витрати майбутніх періодів	1170	4,3	0,7
Інші оборотні активи	1190	211,5	226,3
Усього за розділом II	1195	30229,1	26651,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	31967,5	28176,6

Пасив	Код рядка	На кінець звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	4	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	537,5	1537,5
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11954	12415,4
Неоплачений капітал	1425	0	0
Усього за розділом I	1495	12491,5	13952,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			

довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	15736	13301,8
розрахунками з бюджетом	1620	362,6	36,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	204,5	1,4
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	0	0

Продовження додатку Д

Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	3377,4	885,8
Усього за розділом III	1695	19476	14223,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	31967,5	28176,6

2. Звіт про фінансові результати за 2019

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	94509,1	103716,5
Інші операційні доходи	2120	121,4	285,5
Інші доходи	2240	0	0
Разом доходи	2280	94630,5	104002
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-85373,7	-90417,9
Інші операційні витрати	2180	-8634,7	-9780,8
Інші витрати	2270	-59	-13,6
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-94067,4	-100212,3
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	563,1	3789,7
Податок на прибуток	2300	-101,4	-682,4
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	461,7	3107,3

Додаток Е

**Підходи науковців до визначення сутності фінансових результатів
в економічному та обліковому аспектах**

Економічний аспект	Автор (джерело)	Сутність поняття «фінансові результати»
	Вороніна О.О.	Якісна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства, яка в цілому характеризує результат економічних відносин підприємства та зокрема відображає значущість і сталість розвитку підприємства (з погляду отриманого доходу), впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього середовища (з погляду структури та обсягів витрат) і кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин.
	Білик Т.О.	Прибуток або збиток суб'єкта господарювання, що визначається як різниця між сукупними доходами та витратами підприємства і за позитивного його результату представляє додаткову вартість, виступає одним із джерел фінансування подальшого розвитку та поточної діяльності підприємства, основним критерієм оцінки її ефективності.
	Скалюк Р.В	Підсумкова категорія результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигод отриманих (втрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена у абсолютних показниках прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства.
Обліковий аспект	Ткаченко Н.М.	Утворюються з доходів діяльності підприємства за вирахуванням витрат діяльності
	Гринавцева О.В.	Сума валового доходу від звичайної та надзвичайної діяльності підприємства, зменшеного на суму витрат, пов'язаних із виконанням господарської діяльності на підприємстві, непрямих податків та податку на прибуток за окремий звітний проміжок часу.

Червінська	С.Л	Різниця між майновим станом підприємства на кінець і початок звітного періоду.
------------	-----	--

Додаток Ж

Аналіз показників виробничо-господарської діяльності ТОВ «Недекс» за 2015 – 2019 рр

Показник, тис. грн	Роки					Абсолютне відхилення				Відносне відхилення			
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	70 853	88 840	86 339	103 717	94 509	17987	-2501	17378	-9207	25%	-3%	20%	-9%
Інші операційні доходи	456	70	73	286	121	-386	4	212	-164	-85%	5%	291%	-57%
Разом доходи	71 308	88 910	86 412	104 002	94 631	17601	-2498	17590	-9372	25%	-3%	20%	-9%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-62 346	-77 616	-73 950	-90 418	-85 374	-15270	3666	-16468	5044	24%	-5%	22%	-6%
Інші операційні витрати	-4 377	-7 094	-9 974	-9 781	-8 635	-2718	-2880	193	1146	62%	41%	-2%	-12%
Інші витрати	-	-	-	-14	-59	0	0	-14	-45	0%	0%	0%	334%
Разом витрати	-66 722	-84 710	-83 924	-100 212	-94 067	-17988	786	-16288	6145	27%	-1%	19%	-6%
Фінансовий результат до оподаткування	4 586	4 200	2 488	3 790	563	-386	-1712	1302	-3227	-8%	-41%	52%	-85%
Податок на прибуток	-992	-808	-699	-682	-101	184	110	17	581	-19%	-14%	-2%	-85%
Чистий прибуток (збиток)	3 594	3 392	1 789	3 108	462	-202	-1602	1318	-2646	-6%	-47%	74%	-85%

Аналіз ключових фінансових показників діяльності ТОВ «Недекс» за 2015 – 2019 рр.

Показники	Роки					Абсолютне відхилення				Відносне відхилення			
	2015 р.	2016 р.	2017	2018 р.	2019 р.	2016- 2015	2017- 2016	2018- 2017	2019- 2018	2016- 2015	2017- 2016	2018- 2017	2019- 2018
1. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,18	0,32	0,38	0,39	0,5	0,14	0,05	0,01	0,11	76%	16%	4%	28%
2. Коефіцієнт структури капіталу (фінансування)	0,18	0,32	0,38	0,39	0,5	0,14	0,05	0,01	0,11	76%	16%	4%	28%
3. Коефіцієнт зносу основних засобів	-0,33	-0,13	-0,15	-0,24	-0,35	0,2	-0,02	-0,09	-0,11	-61%	19%	58%	46%
4. Чистий оборотний капітал	3372	5943	7210	10753	12428	2 571,00	1 267,20	3 542,90	1 675,00	76%	21%	49%	16%
5. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,17	0,27	0,32	0,36	0,47	0,1	0,04	0,04	0,11	61%	16%	14%	31%
6. Коефіцієнт оборотності активів	3,5	14,42	7,15	3,64	3,14	10,92	-7,27	-3,51	-0,5	312%	-50%	-49%	-14%
7. Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	197,09	87,12	44,81	53,02	57,92	- 109,96	-42,31	8,21	4,9	-56%	-49%	18%	9%
8. Коефіцієнт оборотності власного капіталу	18,99	15,65	10,15	9,48	7,15	-3,34	-5,5	-0,67	-2,33	-18%	-35%	-7%	-25%
9. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	96,31	59,74	21,04	28,41	3,49	-36,57	-38,7	7,37	-24,92	-38%	-65%	35%	-88%
10. Коефіцієнт рентабельності діяльності	0,05	0,04	0,02	0,03	0,005	-0,01	-0,02	0,01	-0,03	-25%	-46%	45%	-83%
11. Коефіцієнт рентабельності продукції	6,47	4,73	2,88	3,65	0,6	-1,75	-1,85	0,77	-3,05	-27%	-39%	27%	-84%

Система показників рентабельності підприємства

Показник рентабельності	Алгоритм розрахунку	Умовні позначення
1.1. Операційна рентабельність ($R_{опер}$)	$R_{опер} = \frac{\PhiРОД}{Д} \cdot 100\%$	$\PhiРОД$ – фінансовий результат від операційної діяльності
1.2. Загальна рентабельність ($R_{загал}$)	$R_{загал} = \frac{\Phi P_{до опод}}{Д} \cdot 100\%$	$Д$ – чистий дохід (виручка) від реалізації продукції
1.3. Чиста рентабельність ($R_{чиста}$)	$R_{чиста} = \frac{\Pi}{Д} \cdot 100\%$	$\Phi P_{до опод}$ – фінансовий результат від до
1.4. Рентабельність виробничих витрат ($R_{св}$)	$R_{св} = \frac{\Pi}{СВ} \cdot 100\%$	оподаткування Π – чистий прибуток $СВ$ – собівартість
1.5. Рентабельність загальних витрат ($R_{в}$)	$R_{в} = \frac{\Pi}{В} \cdot 100\%$	Реалізованої продукції $В$ – загальні витрати
2.1. Рентабельність власного капіталу (R_K)	$R_K = \frac{\Pi}{\bar{K}} \cdot 100\%$	\bar{K} – середньорічна вартість власного капіталу
2.2. Рентабельність активів (R_A)	$R_A = \frac{\Pi}{\bar{A}} \cdot 100\%$	\bar{A} – середньорічна вартість активів
2.3. Рентабельність виробничого потенціалу ($R_{виробн}$)	$R_{виробн} = \frac{\Pi}{(\overline{ОЗ} + \overline{МОА})} \cdot 100\%$	$\overline{ОЗ}$ – середньорічна вартість основних засобів
2.4. Рентабельність оборотних активів (R_{OA})	$R_{OA} = \frac{\Pi}{\overline{OA}} \cdot 100\%$	$\overline{МОА}$ – середньорічна вартість матеріальних оборотних активів (запасів)
2.5. Рентабельність поточної діяльності ($R_{поточн.}$)	$R_{поточн.} = \frac{\Pi}{(\overline{A} - \overline{ДВ})} \cdot 100\%$	\overline{OA} – середньорічна вартість оборотних активів $\overline{ДВ}$ – середньорічна вартість довгострокових вкладень

Організаційно-інформаційна модель аналізу фінансових результатів діяльності підприємства

1. Мета і завдання аналізу фінансових результатів	
1.1 Мета	1.2 Завдання
<ul style="list-style-type: none"> • Метою аналізу фінансових результатів підприємства є пошук шляхів і кількісна оцінка резервів збільшення прибутку і підвищення рентабельності підприємства на основі ефективного управління його доходами та витратами 	<ul style="list-style-type: none"> • Аналіз формування прибутку • Аналіз складу та динаміки прибутку • Загальний і факторний аналіз прибутку від операційної діяльності • Аналіз прибутку від інвестиційної діяльності. • Аналіз прибутку від фінансової діяльності • Аналіз чистого прибутку • Аналіз розподілу та ефективності використання чистого прибутку • Аналіз рентабельності підприємства • Граничний аналіз та оптимізація прибутку
2. Об'єкти і суб'єкти аналізу фінансових результатів	
2.1 Об'єкти	2.2 Суб'єкти
<ul style="list-style-type: none"> • Доходи в цілому та за видами • Витрати в цілому та за видами • Прибуток в цілому та за його складовими • Чинники, що вплинули на утворення доходів • Чинники, що вплинули на утворення витрат • Чинники, що вплинули на утворення прибутку 	<ul style="list-style-type: none"> • Вищі посадові особи підприємства • Економічні служби підприємства • Керівники функціональних та структурних підрозділів підприємства • Власники та акціонери • Зовнішні користувачі інформації
3. Система економічних показників аналізу фінансових результатів	
3.1 Абсолютні вартісні показники, джерелом яких є облік	3.2 Відносні показники, які є наслідком аналітичної обробки облікової інформації
<ul style="list-style-type: none"> • Абсолютна величина доходу в цілому та за його видами • Абсолютна величина витрат в цілому та за їх видами • Абсолютна величина прибутку в цілому та за його складовими • Залишки активів, капіталу і зобов'язань підприємства 	<ul style="list-style-type: none"> • Відносні показники структури доходів, витрат та прибутку • Відносні показники динаміки доходів, витрат та прибутку • Відносні показники інтенсивності процесів (коефіцієнти доходності, рентабельності, витратомісткості тощо)

Абсолютні показники динаміки доходів, витрат та прибутку	
4. Інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів	
4.1. Зовнішня інформація	4.2. Внутрішня інформація
<ul style="list-style-type: none"> • Правова • Нормативна • Довідкова 	<ul style="list-style-type: none"> • Планова • Фактографічна
5. Методичні прийоми обробки первинної (вхідної) інформації	
5.1. Економіко-логічні методи	5.2. Економіко-математичні методи
<ul style="list-style-type: none"> • Групування • Порівняння • Розрахунок відносних показників • Розрахунок середніх показників • Деталізація • Елімінування 	<ul style="list-style-type: none"> • Методи обробки динамічних рядів • Методи регресійно-кореляційного аналізу • Методи моделювання
6. Узагальнення і реалізація результатів аналізу фінансових результатів	
6.1. Узагальнення результатів	6.2. Реалізація результатів
<ul style="list-style-type: none"> • Систематизація інформації • Кількісна оцінка втрачених прибутків • Кількісна оцінка потенційного збільшення прибутків • Оцінка вірогідності прогнозованих фінансових результатів • Розробка багатоваріантних заходів щодо поліпшення фінансових результатів діяльності підприємства у майбутньому періоді • Оформлення результатів аналізу і передача їх в управлінській структури для реалізації запропонованих заходів 	<ul style="list-style-type: none"> • Оцінка заходів поліпшення фінансових результатів з точки зору їх найбільшої відповідності фінансовій стратегії підприємства • Вибір оптимального варіанту заходів щодо поліпшення фінансових результатів діяльності підприємства • Прийняття рішення щодо реалізації обраного варіанту заходів • Доведення прийнятого рішення до виконавців • Забезпечення контролю за виконанням прийнятих рішень